

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Căsătoriile mestecate.

„Badea-i Ungur, cu Română,
Ce mai dragoste păgână.“

Poezie populară.

Fiecare om, când pășeste la taina căsătoriei, la cel mai însemnat paș din viața omului, are în vedere, — înainte de toate, — fericirea și tigna vieții acesteia.

Are în vedere mai departe, ca să fericască pe cine dorește, ca astfel să se simtă deplin fericit, și în urmă, ca să poată întemeia fericire și pentru fiii și urmașii lor.

Vedem în viața casnică sute și mii de mări, că unele familii, în loc de a se mări prin căsătoriile lor, s'au nenorocit, pentru că în astfel de familii, nu e nici când mulțumire și îndestulare: și unul și altul nemulțumit cu soarta sa. Și, unde e nemulțumire, de acolo lipsește darul și buna norocire, căci intră vrajba și cearta în casa, ne nimicește fericirea casnică și aduce pe om la desnădăjduire.

Buna norocire a unei familii e în legătură cu buna înțelegere a aceleia, căci numai acela se poate numi fericit, care are plină pace și liniște în familia sa.

Dela o familie, unde stăpânește buna înțelegere și pace, putem aștepta multe fapte bune și folositoare pentru neamul nostru; pe când delă o familie, ce e osândită să trăiască în vecinică nemulțumire, nu putem aștepta și nu putem nădăjdui nici un folos și nici un bine, — pentru că viața nefericită împedecă pe fiecare om delă împlinirea datorințelor sale, nu numai delă cele naționale, ci și delă cele creștinești.

Multe neajunsuri și multe patimi rele din viața casnică se mai pot îndrepta și se mai pot lecu, așa ca să nu aibă urmări de tot păgubitoare și rușinoase pentru familie și neam. Dar *răul urmat din căsătorile mestecate cu străini, e un rău, care nu se mai poate lecu și îndrepta*; ba din rău, din rău merge tot spre mai rău. Săpui, „de unde intră cearta în casă, de acolo norocul iese“, zice proverbul.

Românul căsătorit cu o străină, și, mai ales cu o străină a cărei neam trăește în cea mai mare neînțelegere cu neamul nostru, își încătușază singur inima și sufletul, ca limba lui să nu mai poată grăi ce dorește și ce are la sufletul său.

El, bietul om, prin un pas greșit, făcut prin căsătoria sa, și-a pus singur și de bună voie lăcat vecinic pe limba lui, ca să nu mai poată grăi adevărul: să nu mai poată spune nimănui nici bucuriile, nici măhnirea sufletului său, să nu mai fie stăpân nici pe trup nici pe sufletul său.

O vorbă dreaptă, o vorbă nevinovată: o vorbă de cărtire împotriva neamului unei

astfel de soții, rostită de bărbatul ei, va fi o rană nevindecată în inima aceleia, care pe zeci de ani va tulbura pacea și tigna casei lor.

Cea mai sfântă, cea mai puternică și cea mai durabilă legătură, de prietenie și frăție, ce poate exista pe pământ, între om și om, este legătura ce se face între cei căsătoriți, dacă sunt de un neam.

Dela sfințenia, cu care să ține această legătură, atârnă binele, fericirea și cinstea acelei familii, ba chiar și binele și cinstea neamului.

Dela orice însoțire, care e alcătuită din membri de două neamuri contrare, nu poți nădăjdui și aștepta spor și fericire. Cu atât mai puțin poți nădăjdui bine și fericire delă o familie, care are două inclinări sau două scopuri contrare. Așa de pildă: un Român, ce are soție pe o Unguroaică, ar dori să-și crească fiii Români; pe când soția sa dorește să-și facă Unguri.

Intr'o astfel de familie nici când nu va fi mulțumire, căci atât soțul cât și soția va dori să-și țină moravurile și datinele din casa sa parintească; ba să-și poarte și portul, și să-și vorbească și limba.

Copii din astfel de părinți nu vor ști ale cui sfaturi se primească mai bine: ale tatălui sau ale mamei sale; și de ce neam să se țină, va sa facă pe voia părinților, a rudeniilor, și va să nu fie batjocoriți, până și de cei mai slabi ca dânșii.

Măhnit va fi Românul, cu inimă simțitoare, când va vedea, că din cauza femeii lui străine de neamul lui, nu va putea avea Crăciun, Paști, sau alte serbători, cum le-a avut la căminul părintesc. — Măhnit va fi, când va serba, și va fi și silit, ca să țină mai mult la serbătorile străine, decât la ale sale. — Măhnit va fi un tată de familie, când va vedea, că limba lui e vecinic legată, ca să nu poată povesti fiilor săi iubiți, ceea ce a auzit delă tatăl, sau bunicul lui, la vatra lui părintească.

Jale îi va fi unui tată, când își va vedea sufletul său așa de robit, ca să nu poată povesti despre vitejiile și faptele bărbaților noștri, cari au luptat și și-au jertfit viața pentru neamul nostru.

Un astfel de Român nu va îndrăzni, — din cauza soției sale străine, — ca să dea sfaturi și povești părintești fiilor săi, cum trebuie să se poarte și să trăiască ca Români.

Măhniți vor fi acei părinți, cari vor fi siliți să sufere, până și delă cei mai slabi oameni vorbe grele, că copiii lor adevărat nu sunt nici Unguri nici Români, ci sunt un fel de „lilieci“ sau „catări“. Prin urmare, nu numai părinții, ci și fiii lor, pururea vor rămâne cu ciort la nas, pen-

tru fapta greșită și nehibzuită a părinților lor.

Un părinte, ce are fii „catări“, va putea el oare să povestească fiilor săi povești vechi, — cum i-a povestit și lui părintii săi, — despre numirea unor părți ale hotarului lor, cum ar fi de pildă: despre „Fântâna lui Roman“, „Pârăul Turcului“, „Dealul furcilor“, „Pârăul Horii“, „Calea Popii“ și altele multe, de cari sunt legate tot atâtea balade și povești frumoase?

De bună seamă, un astfel de părinte, — ca să ocolească cearta din familie, — cu multă părere de rău va trebui să-și calce pe inimă și să-și pună lăcat pe gură.

Nu sunt oare acestea, tot atâtea pedepse delă Dumnezeu, pentru că și-a despretuit neamul și legea lui strămoșească, unindu-se cu o femeie de neam și lege străină? — E foarte dreaptă vorba lui Anton Pan, care zice:

„Cine într'altă lege sare,
Nici un Dumnezeu nu are.“

Nu putem însă la acest loc toate urmările triste, ce au să le pățească cei cu căsătoriile mestecate cu străini; precum și rușinea ce o fac acestea neamului nostru.

Fiecare om, cu mintea sănătoasă, care vede urmările acestor păcate naționale, se indignază de astfel de lucruri ale acestor fel de oameni nesocotiți.

Dar cu toate acestea, — spre indignarea și rușinea noastră, — și astăzi se mai află, atât pe unele sate, cât mai cu seamă pe la orașe, meseriași fără pregătire de carte și ambiție de neam, cum și funcționari și neguțători, cari fac acest paș greșit, rușinos și chiar păgubitor pentru neamul nostru.

Nu numai acești rătăciți, ci și urmașii lor, vor fi perduți pentru neamul nostru, căci toți aceia, asemenea corturarilor și Jidanilor, se vor alipi lângă cel mai puternic, de unde va primi adevărat un os de ros, cum fac dobitoacele, cari aleargă numai unde e pășune mai bună.

Când soarele dreptății va lucra asupra neamului nostru, de bună seamă și cei rătăciți și perduți, se vor deșteptă din somnul cel de moarte. Iar atunci fiecare, cu inimă umilită și cu glas rugător, se va bate în piept și va zice: și eu sunt Român din sângele vostru, primiți-mă și pe mine în sânul vostru, ca tatăl pe fiul cel rătăcit, și mă învredniciți și pe mine, ca să mă împărtășesc de fructele bostenelelor voastre.

Știind cu toții urmările triste ale căsătoriilor mestecate, datori suntem fiecare, ca să împedecăm pe frații de un sânge, delă prăpastia perirei, în care cu voia voiesc a se arunca, prin astfel de căsătorii, pe cât de rușinoase, pe atât și de păgubitoare pentru noi.

I. B.

Din prigonirile contra Românilor.

Când scriem aceste rânduri cei 35 de țărani vrednici din Moftinul mic, în frunte cu părintele Murășianu, se pregătesc de drum spre Sătmar, unde în 23 Aprilie se ține pertractarea procesului lor. E vorba, că acești oameni cinstiți ar fi „agitati“ contra „națiunii“ prin aceea, că țin la limba și legea strămoșească și au protestat la timpul său împotriva alipirii lor la episcopia maghiară dela Hodorog. Dar asupra acestui caz am scris în numărul trecut, iar un raport asupra pertractării vom aduce în numărul viitor.

Acum voim să amintim, că tot în ziua de 23 Aprilie n. la tribunalul din Arad se desbate un alt proces interesant și anume, un proces de calomnie contra dlui Constantin Savu, redactor responsabil al „Românului“ din Arad. Vătămat se simte renegatul Dr. Pap Ianoș din Oradea-mare. Acesta, pe timpul mobilizării României, a batjocorit armata română în foaia ungurească „Vilag“ din Budapesta. Fapta urâtă a renegatului Pap a fost înfierată după vrednicie de ziarul „Românul“. Pentru acest lucru faimosul Pap a făcut proces dlui Savu, ca redactor responsabil. — O să vedem ce grozăvenii se vor mai spune și în fața judecătoriei contra armatei române!

Cum se urmează după noua lege de presă? Se controlează și urmărește totul în gazetele naționalităților și în cele contrare guvernului. Primul proces s'a pus deja în curgere contra gazetei socialiste „Nepsava“ din Budapesta. Incriminat a fost un articol apărut în numărul de Paști al numitei gazete, unde se luă în bătaie de joc noua lege de presă. Numai decât procuratura a provocat în scris pe redactorul responsabil, să spună numele autorului. Că-l va afla sau ba pe autor, — asta e altă întrebare. Destul, că vedem, că o pornește iute guvernul nostru! Lumca nici n'a putut ceti bine legea și procuratura da zor după „agitatorii“, cari nu se pot împacă ușor cu mult trâmbițata libertate din Ungaria!

Partidele ungurești contrare guvernului și Rusia. De când cu certele dintre Tisa și opoziția maghiară, aceasta din urmă se cugetă la toate mijloacele de răsbunare contra guvernului și a partidului guvernamental. Până acum au încercat mereu să facă gălăgie și scandal în dietă, dar am văzut că Tisa i-a dat afară unul după altul pe ceice i-se împotriveau.

Intre astfel de împrejurări, opoziția calăuzită de gândul să facă rău guvernului, a început a-l lua la critică pentru politica externă (din afară). Și anume opoziția maghiară începe a face ochi dulci Rusiei, știind că prin aceasta îi îngreunează starea guvernului, ce trebuie să apere politica monarhiei întregi, care e de altcum contra Rusiei.

O ținută ca de prezent, opoziția n'a putut lua până acum. Mai nainte se susține, că Ungaria are chemarea să sprijinească politica Triplei-Alianțe în Balcani. Cel mai bun mijloc pentru Ungaria e să meargă mână în mână cu Germania. De părerea asta erau și partidele ungurești din opoziție.

Dar a venit războiul balcanic. Acum opoziția a avut motiv să se amestece și în politica din afară a Ungariei. Planul unei Bulgariei mari s'a nimicit. Pe cealaltă parte Serbia s'a întărit, iar România s'a ridicat deosebit în vază. Ba când cu pacea

dela București însuși împăratul Wilhelm al Germaniei s'a dat pe partea României. Aceste fapte i-a adus pe unii conducători de-ai opoziției la gândul, că acum ar putea căuta guvernului nod în papură.

Din sânul partidului koșutist s'a pornit ideea, că Ungaria n'ar trebui să stea așa rece față de Rusia, ci din contră, să caute o oarecare alipire față de împărăția rusească. Iar pentru ajungerea acestui scop lucrul cel mai potrivit ar fi, ca mai mulți deputați maghiari să facă o călătorie la Petersburg. La început căpeteniile opoziției nu-și arătau pe față planurile lor. Dar acum însuși matadorul opoziționalilor, contele Karoli, care de prezent se află într'o călătorie la America, a declarat, că îndată ce se va întoarce acasă va pune la cale plecarea mai multor deputați maghiari în Rusia.

Planul acesta al opoziției a scos din sărite gazetele guvernului, cari amenință grozav pe deputații opoziționali, ce ar îndrăzni să plece la Petersburg. Tot asemenea și foile din Viena și Berlin învinuesc pe opoziționali cu trădare de patrie, dacă ar face una ca asta; ba cer chiar guvernului maghiar, să ia măsuri contra unei astfel de călătorii.

Cu totul altcum scriu foile rusești. Gazeta rusească „Novoie Vremia“ zice, că toate străduințele contelui Tisa sunt zadarnice; el nu va putea împedeza plecarea contelui Karoli și a opoziției la Petersburg. Alte foi rusești scriu, că naționaliștii ruși au hotărât să facă o deosebită primire opoziției maghiare, folosind acest prilej ca o demonstrație împotriva Germanilor și a țării lor din Tripla-Alianță. — Vedem deci tot atâtea planuri și svărcoliri, cari încercă mereu lucrurile!

Tisa și colonizările. De când cu adunările nemeșilor-trântori în Cluj și alte părți, i-se aduc lui Tisa tot mai multe învinuiri, că el n'ar sprijini din destul colonizările. O astfel de învinuire a ridicat contra lui Tisa și fostul ministru de agricultură Darani. Acesta e de altcum președintele societății nemeșilor. Darani învinuesc pe Tisa, că el, de dragul politicii din afară ar fi lăsat la o parte planurile de colonizare ale guvernului coaliționist (de pe timpul lui Aponi), care a fost hotărât ca în fiecare an să se dea dela stat 10 milioane pentru scopuri de colonizare. Tisa ar fi lăsat acum moșiile nemeșilor pradă naționalităților la come după pământ. — Conte Tisa a răspuns, că el nici decât n'a lăsat la o parte gândul colonizărilor, dar nu poate urmări nici dupăcum vrea Darani. El (Tisa) s'ar fi convins, că colonizările lui Darani n'au dus la nici un scop, deși s'au risipit sume mari de bani. Tisa are speranță, că cu mai puțină vorbă, dar cu mai multă grijă, se ajungă la mai mare izbândă ca Darani.

Da, da, vulpoiul cel bătrân tace și coace! El are aceeași țântă, ca toți șovinștii maghiari, numai cât vrea să lase câte odată lucrurile mai domol, ca apoi cu atât mai furios să le pornească, după ce ne-ar fi îmbătat odată cu vorbe goale de „pace“.

Cuvinte arhieresti.

La serbători mari, cum e Nașterea Domnului și Invierea, se obicinuesc în biserică românească, că Arhieriei nostri dau câte o pastorală (scrisoare) către credincioși. Le spun acestora cuvinte de mângâiere și îmbărbătare, spre a ține cu tărie la legea noastră românească și a înfruntă cu bărbăție greul vieții.

Din prilejul Sfintei Invieri au dat astfel de pastorale Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Meșianu din Sibiu și Prea Sfinția Sa Episcopul Pap dela Arad. Prea Sfinția Sa Episcopul Cristea dela Caransebeș a introdus obiceiul de-a da numai o singură pastorală într'un an, la Nașterea Domnului.

Din frumoasele pastorale ale arhieriei noastre dăm și noi unele părți. Cuvintele lor, de bună seamă, vor putea contribui la întărirea nădejdilor noastre în aceste timpuri grele. Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Meșianu se adresează către credincioșii săi, între altele, cu următoarele cuvinte:

„Pentru a vă convinge, iubitorilor, despre puterea, darurile și foloasele cele mari ale sfintei credințe, nu vă voi aminti numai ceea ce ne spune sfânta Scriptură, că sfinții prin credință au biruit împărății, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, s'au întărit în slăbiciune, s'au făcut tari în răsboaie, întorcând taberile străinilor în fugă; nu vă voi aminti numai, că și împărați puternici, ca Constantin cel mare, și Voevozi viteji ca Stefan cel mare, mai mult cu ajutorul sfintei credințe au ajuns la strălucitele biruințe asupra vrăjmașilor lor, — ci voi mai spune, că chiar și în războiul ce a decurs anul trecut, în Balcani, între creștini și Turci, tot numai puterea cea mare a sfintei credințe au ajutat pe creștini la învingerea Turcilor, celor odinioară foarte puternici.

„O altă dovadă și mai mare despre puterea și foloasele credinței, o aflăm chiar și în istoria neamului nostru, care istoria ne spune, că deși în timpurile mai vechi felurite popoare barbare și păgâne au răvășit cu mare putere și peste fericiții noștri strămoși de pretutindenea, nimicind și pustiind tot ce le sta în cale, totuși acele popoare, fără credință în Dumnezeu, au pierit și s'au stins, iar noi mulțumimă preabunului Dumnezeu, nu numai nu ne-am prămejdhit, nici n'am slăbit; ci încă ne-am întărit și înaintăm frumos în toate prilejurile cu ajutorul sfintei noastre credințe în Dumnezeu, care singură ne-a întărit și ne-a scutit în toate primejdțiile din trecutul nostru, precum ne întărește și în timpul de acum la înfruntarea și suportarea tuturor cercărilor ce întimpinăm.

„Deși aș mai putea arăta încă multe asemenea dovezi despre puterea și foloasele cele mari ale credinței, mă mărginesc a vă mai aminti numai, că lipsa sau macar și numai slăbirea credinței în Dumnezeu, ar fi cea mai mare nefericire atât pentru neamul nostru, cât și pentru fiecare dintre noi. Căci atunci unde și-ar mai afla mângâiere omul, care are toate, dar n'are liniștea sufletului ce-l torturează ziua și noaptea; unde și-ar mai afla mângâiere bolnavul, care pe lângă toate doctoriile, nu se poate vindeca de boala sa; unde și-ar mai afla mângâiere văduva care deplânge moartea soțului ori a fiilor ei; unde și-ar mai afla mângâierea soțul care deplânge moartea soției sale; unde și-ar mai afla mângâiere orfanii rămași fără părinți; unde și-ar mai afla mângâiere părinții cari deplânge moartea fiilor lor; unde și-ar mai afla mângâiere cei săraci și doșădiți, când văd pe ceilalți norociți și îndestuliți intru toate? Toți aceștia și alții asemenea ar fi cei mai nefericiți, dacă n'ar avea sfânta credință, care le șoptește tainic, că Dumnezeu fiind deopotrivă părinte al tuturor, dacă n'ar răsplăti cu bine, încă în această viață plângerile și suferințele lor, atunci cu atât mai mult le va răsplăti în viața

cea viitoare, unde suferințele ca și faptele cele bune se răsplătesc cu fericire vecinică, iar faptele cele rele cu osândă meritată.

„Din aceasta încredințându-vă, iubitorilor, despre legătura cea strânsă și intimă dintre viața cea vecinică și sfânta credință, să nu vă lăsați cumva amăgiți de unii necredincioși răuvoitori, cari ar cercă a slăbi acea sfântă legătură în sufletul vostru, pentru a vă exploata în folosul lor; ci voi să vă feriți de atari necredincioși, ca de cel mai mare rău, și să vă întăriți tot mai mult în sfânta credință moștenită dela moșii și strămoșii noștri.“

Prea Sfinția Sa Episcopul Pap dela Arad zice, între altele:

„Praznicul Invierii să ne fie nouă, precum a fost părinților, moșilor și strămoșilor noștri, zi de lumină și de viață creștină, zi de întărire în nădejdea binelui și astfel zi de bucurie și veselie.“

„O dorință aceasta atât de nevinovată și sfântă, pe cât de măreț și sublim este singurul omului pe pământ. Dar nu este numai o dorință, ci și o trebuință, a cărei împlinire nu este om care să nu o simtă și deopotrivă o simțim noi aceia, cari am petrecut sărbători cu zile mai vesele ca cele de acum.“

„Să erau mai fericite zilele de mai naștere, pentru că era mai puternica credința în Dumnezeu și dragostea către biserică străbună; viața creștină era mai curată și mai sănătoasă, oamenii primeau sfintele taine, se mărturiseau și cuminecau în timpul prescriș, își curateau deci și sufletul, precum își spală și acum obrazul și mâinile între zilele. Atunci nu erau case sparte și familii învrăjbite, ca și în zilele noastre.“

„Erau fericite acelea vremuri, bisericile erau pline de credincioși în toate Duminicile și serbătorile de peste an, parinții erau mai mare preț pe creșterea fiilor și dintru frica de Dumnezeu, se fereau a le răpădi rea prin vorbele și faptele lor și nu și ei rasplata mulțumirei, ca nici acum nu le faceau rușine prin purtările lor și nu râvneau să ajungă înainte de vreme în scaunul parinților, precum râvnesc astăzi.“

„Erau fericite acele zile și pentru aceea, că era socotit de lucru rușinos ca cineva să se dăruie la cinstea și pacea casnică a deținătorului sau, era lucru rușinos să fie ciudațos, să se îmbrace cu haine cumpă-

rate pe bani împrumutați și tot asemenea rușinos era, ca om de ceva seamă să umble și să petreacă în zile de lucru și de serbătoare prin birturi, cum petrec unii din oamenii zilelor noastre și nu numai bărbații, ci ici colea și femeile cu pruncii lor. Mai erau fericite zilele de atunci și pentru aceea, pentru că cei tineri cinsteau pe cei bătrâni, slujbașii pe stăpânul lor, atunci nu trăgea în judecată fiul pe părinte, fratele pe frate și vecinul pe vecin pentru o vorbă legănată. Jocul de cărți la plugari era necunoscut, certele și bătăile din birturi, jurămintele falze și înșelăciunile erau rari ca corbii albi și nu erau lucruri de toate zilele, cum sunt astăzi spre rușinea neamului și spre slăbirea temeliei bisericii, care este și trebuie să fie pacea și dragostea creștină. — Cum este astăzi, voi veți ști mai bine din ceea ce le vedeți cu ochii și le simțiți cu inima.“

Meseriașii și neguțătorii români.

„Foaia Poporului“ are de tântă a ei, să arete toate lipsele și năcazurile neamului nostru românesc. Incurajază pornirile cele bune și sbicește răul, care se încuibă între noi. Îndeletnicirea ei este, să ducă lumină și să îndemne la o stare mai bună, atât pe plugarii cât și pe meseriașii și neguțătorii români.

Au fost vremuri când noi Românii nu prea aveam oameni învățați, erau puțini. Acum, de așa ceva nu ne mai putem plânge. Din mijlocul popoului nostru au ieșit oameni învățați de tot felul.

Plângerea noastră este acum, ca ne lipsește meseriașii și neguțătorii români. Ne lipsește parghia, care să țină cumpana între învățați și neînvățați, între domni și între plugari.

Nu va fi departe timpul când și plângerea aceasta va înceta, dacă vom învăța a ne cunoaște scaderile și vom căuta a le îndrepta. În timpul din urmă o seamă de oameni au început să trudească din greu pentru întemeierea clasei mijlocie. Oameni cu durere pentru neamul nostru au întemeiat fonduri și și-au dat tot avutul lor, numai și numai, ca să se poată veni în ajutorul celor ce învață meserii și se fac măestri.

Faptele mărețe ale acelor vrednici bărbați au și început să-și arete roadele

lor binefăcătoare. Cu bucurie vedem, că din zi în zi se înmulțesc pe stradele orașelor firmele românești. Numele meseriașilor și neguțătorilor români sunt tot mai dese. Numărul învățăcelilor veniți dela sate se înmulțește pe zi ce mergem și ne dă nădejdi de o frumoasă isbândă.

Sătenii noștri, tot mai mult încep să înțeleagă, că nu e bine a împărți moșioara strămoșască în câte 7—8 părți și că tot mai bine e să rămână cât mai neîmpărțită, iar o seamă dintre copii să fie dați la meserii și la negoț.

Până aici toate sunt bune și frumoase. Ne bucurăm, văzând numărul cel mare de învățăceli, îmbrățișând tot felul de meserii. Ne cade bine, când vedem înmulțindu-se firmele românești și ne îmbucură faptul, că istețimea Românului nu e întrecută de fiii altor neamuri. Cu atâta însă nu ne putem mulțumi.

Cunoscând părțile bune ale acestei propășiri, va fi bine să vedem și părțile cele umbroase, care ne împiedecă în dezvoltarea noastră.

E lucru știut, că atât la meserii cât și la negoț, sunt aplicați tot numai copiii cei mai săraci și cu carte mai puțină. Îngrijirea ce li se dă acestor ucenici, încă e nemulțumitoare.

După timpul uceniciei de 3—5 ani devin calfe și vedem, că o parte dintre ei se și reintorc în satele de unde au plecat. Bucuria părinților, că își văd copiii scăpați de sub mâna stăpânilor, cari adeseori au fost prea mășteri cu ei. Acești băieți, în nepriceperea lor și a părinților, nu caută să-și însușească meseriile îmbrățișate cât mai temeinic, ci îndată se fac „măestri“. Adeca „mestri strică“.

O alta parte a acestor tineri rămân pe la orașe. Din nepricepere și din lipsa de supraveghere, se dedau la petreceri și desfrânări și nu peste mult timp li se urește de viața supusă. Se cred destul de pregătiți și cearea în tot felul să ajungă măiestri. Stăpâni de sine stătători.

Cei drept, avem și meseriași, cari cugelă mai cuminte la viitorul lor. Aceștia caută să lucreze la măiestrii cei mai buni și vestiți, să ducă în străinătate și-și însușească meseriile îmbrățișate cât mai temeinic.

Întorși acasă, astfel de tineri pot mai bine să-și dea seama, dacă sunt ori nu în stare, să poarte o meserie sau un negoț

Cu paloșul.

112

Este vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

La Moisești amândouă cetele se intru și si-și urmară drumul pe Vișau. Străbătură pasul Știolului, acoperit cu omăt și se intră în valea Bistriței. La mijlocul Octombrie intrau în Moldova pe la Gârla Babei. Bogdan avea acum cu dânsul peste patru mii de oșteni, ce mai mulți erau. Pe soția sa, Maria și pe fiul lor, Ștefan, care era atunci un băiețel de zeci de ani, Ungurii nu-i mai urmăriseră dela Moisești.

La Gârla Babei îi ieșiră înainte Părințele Isaia cu Stroici și cu întreg sfatul de knejii și juzii cei mai de seamă și două mii de oșteni călări.

Părințele Isaia primi pe Bogdan cu

crucea și, cu evanghelia în mână, iar Stroici și cu boierii plecară genuchiul când Bogdan descăleca; în aceeași zi îl recunoscură cu toții de Domn al Moldovei și-i jurară credință.

Bogdan dădu oștenilor săi o zi de odihnă la Gârla Babei, apoi plecă la Suciava unde se adunase mulțime de popor ca să-l primească.

A doua zi după sosire, trimise de știre în toată țara că dijmele nelegiuite, înființate de Sas erau desființate și că, pe viitor, avea să se ieie de stăpânire numai una, ca în trecut. Se făcū asemenea cunoscut că toate dările nelegiuite și angăriile cu care knejii și juzii împilau pe săteni erau desființate și că de acum înainte, sătenii nu aveau nimica de dat peste obiceiul cel strămoșesc.

Părințele Isaia și Stroici slobozise pe o mulțime de nenorociți care zăceau pe nedrept în beciurile Cetății Sucevei. Acuma Bogdan poronci ca toate averile răpite de Sas să se întorcă acelora dela care fusese

luate dacă aceștia erau în viață, iar dacă erau morți, rudelor lor.

Diregătorii numiți de Bogdan fură tot oameni aleși dintre knejii cei mai cinstiți, care dăduse dovezi de destoinicie și erau cunoscuți pentru iubirea lor de dreptate. Poronci strașnice fură trimise juzilor pe la sate ca să judece pe oameni drept și să nu-i mai jăfuiască cu cereri de plocoane. Knejilor maramureșeni care venise cu dânsul, le hărăzi locuri din pustiu de care erau foarte multe mai ales în partea de sus a țării.

Oastea înființată de Isaia și de Stroici fu mărită cu cete de Maramureșeni. Această oaste era bine înzestrată cu arme și avea căpitani și hotnogi vrednici; cei mai mulți din ei slujise prin oști străine și cunoșteau bine rânduielile oștenești.

Dar nici Bogdan nici Părințele Isaia nu uitase că ajungerea în scaunul Moldovei nu era singurul țel la care trebuiau s'ajungă. Ei nu scăpase din vedere nici măcar pentru o clipă, pe celalalt țel, cu mult mai

după cerințele timpului, în care trăim. Pentru: „Nu e tot aur ce scilipește“.

Ca cineva să poată purta în timpul de față o meserie sau un negoț, se cer: cunoștințe temeinice, hărnicie, stare materială și cumpătare în toate.

Urmărind mai deaproape întâmplările acestea, vedem, că dintre meseriașii întorși la sate, neavând destulă pregătire, numai puțini se procopsesc, cei mai mulți se întorc iară la sapă și la coasă.

Cei rămași pe la orașe, încă n'au pățit mai bine. Neavând nici aceștia, destulă pregătire, lipsindu-le cunoștințele de lipsă și fiind și săraci, nu pot ține piept cu tovarășii lor de alt neam. Și, în lipsa de sprijin, mulți dintre ei părăsesc meseria și își caută norocul pe altă cale. Acum însă, nu mai zic vai de mine, ci vai de noi, ca fiind oameni cu familie.

„Graba strică treaba“. Despre acești meseriași și neguțători români, am putea zice, că s'au prea pripit. Lipsindu-le deprinderea mai îndelungată, priceperea și cunoștințele de lipsă în meseria lor, nu pot produce marfă deopotrivă cu a meseriașilor de alt neam. Mai adăugând la nepriceperea lor și sărăcia, precum și dominația dintr'odată prea mare, nu ne mirăm dacă nu sunt destul de sprijiniți din partea noastră, care datorință am avea să-i sprijinim.

Ne miră însă faptul, că nici meseriași și neguțătorii cu pregătiri temeinice, destul de pricepuți și iscuțiți în afacerile lor, nu se bucură îndestul de ajutorul și sprijinul nostru, al celor de un neam cu ei.

Noi cerem marfă bună, bine lucrată și ieftină. Ei la început își dau toată silința să ne împlinescă dorințele, fac totul, ce se poate, ca să ne mulțumească. Începutul ni se pare bun și am legat mari nădejdi de bine, dacă n'ar veni la mijloc conturile cele prea multe și mari, cari adeseori se fac uitate.

Să nu uităm, că meseriașii nostri sunt tot oameni săraci cu începuturi modeste. Ei nu pot cumpăra marfa nelucrată în mare și cumpărându-o în mic, o cumpără mai scump. Capitalul lor e mic, ajung și numai câteva conturi ca să fie împărțit între mușterii. Spre a putea lucra și mai departe, ei sunt siliți să se infunde în datorii. Cametele prea mari le înghite tot câștigul și dacă ei nu mai pot să lucreze pe conturi,

mare și mai falnic: unirea tuturor țarilor dintre munți, Nistru și Mare într'o singură și puternică Domnie. În cursul iernii trimiși dela Hotin și dela Iași venise la Suciava ca să se închine lui Bogdan și să-l roage să primească a le fi Domn și lor. Dela Codreni venise Căpitanul Băncilă iar dela Lăpușeni Bibire, pentru a încheia cu Bogdan legătura prin care și unii și alții se îndatorau să deie ajutor desăvârșit și grabnic aceuia asupra căruia ar veni vreun dușman străin, ori care ar fi. În asemenea împrejurare povățuirea oștirilor era să fie a lui Bogdan, ceilalți legându-se să-l recunoască de Căpitan mai mare. Gheorghită nu venise cu ei, căci el pregătea tocmai atunci o năvălire împotriva Tătarilor.

Dela Bârlad sosise veștile cele mai îmbucurătoare. Târziul și cu Coțofană nici nu se arătase la alegeri: Toma Alimos, cu Ploscan și ai săi fuse aleși, cel dintâiu Voevod și cel de al doilea șoltuz, cu învoirea tuturor celor de față. Se adeverise pe deplin că Basarab nu voia să puie nici o

noi îi părăsim. Nu, pentru că nu ne-ar veni la socoteală marfa și lucrul lor, ci pentru că nu mai pot să ne crediteze...

Astfel vedem, că și cei mai buni meseriași, din lipsa sprijinului nostru binevoitor, nu pot să înainteze și numai puțini pot să înfrunte toate greutățile și să se ridice la o stare mai bună. În felul acesta cu greu vom ajunge să întemeiem o clasă mijlocie avută și puternică.

Și unii și alții, să caute a delătură aceste neajunsuri și milioanele de coroane, cari poporul nostru le varsă în pungile străine, în viitor să caute a le vărsa în pungile fiilor lor.

Domnii dela orașe, ca și cei dela sate, să lumineze și în felul acesta poporul, ca mergând la orașe să-și cumpere cele de lipsă, să cumpere tot numai dela români. Să părăsească șetrile străinilor, întocmai cum și ei le părăsesc pe ale românilor.

Am pus degetul pe rană, ca văzându-o cu toții, să căutăm a o vindeca.

Dela fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria.

Epitropia administrativă a fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor nostri, ne face cunoscut, că averea fundațională a crescut în decursul lunilor Ianuarie, Februarie și Martie ale anului curent cu următoarele sume:

I. Din dividende de acți	Cor. 1882—
II. „ rescupărări de felicitări au încurs:	
a) prin „Banca de asigurare“	Cor. 2,689.38
b) prin „Ardeleana“	„ 247—
c) „ziarele noastre“	„ 709.90
	3637.28
III. Din adause de abonamente au încurs:	
a) prin „Libertatea“	Cor. 234.55
b) „Drapelul“	„ 200—
c) „Gazeta Trans.“	„ 300—
	734.55
IV. Din contribuiri diverse au încurs:	
a) prin „Românul“	Cor. 400—
b) dela tombola anului nou, Sibiu	„ 237.78
c) dela „Victoria“ Arad	„ 500—
d) „Vulturul“ Sântmărtin	„ 30—
e) „Șincana“ Șinea	„ 20—
f) „N. Petrescu, ocolită mai veche“	„ 35—
	Transport Cor. 1222.78 6253.85

pedecă înființării unei domnii puternice în Moldova.

Toma Alimos bănuia că Târziul și cu Coțofană se dăduse acuma în partea Ungurilor, dar lucrarea lor fiind făcută cu mare taină, nu putuse să-și sprijine bănuielele pe fapte. De ajutorul Bărlădenilor Bogdan nu se mai putea îndoi.

Venise acuma vara și toată lumea avea de furcă cu strinsul, căci roadă ca în acel an rar se mai văzuse.

Deodată se auzi veste că craiul Lajos s'o întors din Italia și vine cu oaste nenumărată asupra Moldovei, pentru că să gonească pe Bogdan și să aducă în locul lui pe Balc, căci Sas murise în Bistrița la începutul iernii.

Înainte ca Domnia să fi avut vreme să-l cheme la arme, poporul întreg fu în picioare. Sărîră cu toții, cu mic cu mare, ca să apere moșia strămoșască care, de când era ocărmită cu dreptate, le părea și mai dulce decât până atunci și să păstreze acel

Transport	Cor. 1222.78	6253.85
g) dela un anonim	„ 470—	
h) „ un alt anonim	„ 188—	
i) „ diverși	„ 72—	
j) „ un anonim 2 acții	„ 200—	2152.78
„Vlădeasa“ Hușidia		
Total Cor.	8406.61	

Rezultă dar că averea fundațiunii ziaristilor nostri a crescut în primele trei luni ale anului cu suma însemnată de coroane 8406.61. Adăogată aceasta sumă la averea fundațiunii noastre per 31 Decembrie 1913 de cor. 68,130.36 rezultă că astăzi capitalul total al fundațiunii este de cor. 76,536.97.

Epitropia administrativă exprimă pe aceasta cale recunoștința sa tuturor acelor care și-au dat obolul la sporirea fundațiunii. În prima linie acelor care și-au rescumpărat felicitările de Anul-nou în folosul fundațiunii cu suma prea frumoasă de cor. 3637.28. Aduce la cunoștință că din această sumă împreună cu cea a rescupărărilor din anul precedent de cor. 1646.50 a hotărît să înființeze un fond separat sub numirea de fondul felicitărilor rescupărate care este astăzi de coroane 5283.78 și care fond va urma să se spezească în viitor. Mulțumește mai departe ziarelor noastre cari au apelat la abonator să facă câte un modest adaus și pentru fundațiunea ziaristilor, adause din cari s'au adunat cor. 700.90. Mulțumește în sfârșit societății „Șoimii“ din Sibiu cari i-au dat venitul tombolei de Anul-nou; tot asemenea băncilor contribuente în frunte „Victoria“ din Arad și acelor trei marținoși anonimi cari încă au donat sume destul de frumoase. Roagă publicul românesc să o împărtășească și pe viitor de sprijin său marinos și în special pe oamenii nostri cu dare de mână să-i facă contribuții cât mai însemnate.

Cu aceasta ocazie Epitropia administrativă atrage atențiunea binevoitorilor ziaristilor nostri asupra analelor publicate acum de curând cu privire la dezvoltarea fundațiunii noastre pe anul 1913 și aduce la cunoștință că le pune ori și cui la dispoziție în mod gratuit. Cererile pentru anală să se adreseze la secretariatul fundațiunii Sibiu.

Sibiu, la 1/14 Aprilie 1914.

Epitropia administrativă

bun neprețuit: un Domn vrednic, drept și cu durere de țară.

Răpegiunea cu care Ungurii năvăliră asupra Moldovei fu uimitoare. De abie se auzise veste despre întoarcerea Craiului și despre pregătirile lui, de abie avuse Bogdan vreme să-și adune oștile și să trimita scrisori cerând ajutoare dela Români și pe împrejurimi, când se auzi, în aceiași timp, că străjile ungurești s'au ciocnit cu oștile lui Mihu la Gârla Babei, că oștile se apropie de trecătoarea Prisăcești iar alta stă la Brețcu, gata să năvălească pe Oituz.

LXII (62).

Cavalerul Căinții.

Când Mihu duse pe Ileana dela Băcăni la Poiană, el avu grijă, pe drum să-și pregătească la jalnica priveliște care s'nfătoșă înaintea ochilor ei. Într'o casă rănească, una din cele puține cruțate de foc, ea găsi pe tatăl ei în neputință de a mișca nici mână nici picior; kneazul

Dela frații înstrăinați.

Spicuri din scrisorile fraților duși la America.

Continuăm cu spicurile din scrisori americane și de prin alte părți. Totodată rugăm pe cetitori a urmări aceste scrisori, din cari vor putea afla multe lucruri nouă: cum o duc și ce fac frații noștri, cari au plecat în străinătate. Sunt tot scrisori primite în timpul din urmă. De acestea o să mai urmeze o seamă. Deocamdată le dăm așa cum sunt scrise, fără nici o observare din partea noastră. Dar, după ce vom fi publicat partea cea mai mare din ele, voim să ne ocupăm mai amănunțit cu stările fraților din America. Acolo trăesc azi peste 100 de mii de Români. Celece ne scriu unii frați din America ne îmbucură mult, dar sunt și o seamă de fapte, cari ne mâhnesc grozav. Unii duc o viață destrăbălată, iar alții nu știu decât să se tot certe și să provoace mereu scandaluri. Asupra acestor împrejurări vom reveni la urmă, acum lasăm să urmeze alte spicuri din scrisorile primite.

Clarksburg W. Va., 5 Apr. 1914.

Vă rog pentru un număr de probă, că doresc să abonez „Foaia Poporului“, dar nu știu cât să trimit. Totodată voesc să o abonez și pentru cei de-acasă. — ... Lucrul e bae de cărbuni. Acum s'a pornit lucrul un potrivit, dar mai incolo are să fie iarăș greu în America. Oamenii dela noi trec foarte greu. Le cere să știe scrie și ceti. Azi îi pune și dare de cap: cei însurați 4 dolari, cei neînsurați 6 dolari. Ba îi și batează ca la cătane, ca să nu fie bolnavi. De tare mulți îi trimit înapoi. Vă salut cu toată stima: *Andrieu Bărsan* din Voiceni mici (comit. Făgăraș).

Indiana Harbor Ind., 14 Martie 1914.

Vă rog dela primirea scrisorii așteptată să-mi trimiteți foaia acasă. Peste câteva zile, dacă îmi ajută Dumnezeu, plec spre Europa. În călătoria mea o să dau și o viză în Sibiu, voind să vă vizitez. Cât pentru venitul de aici, lucrările merg foarte slab. În lume e fără lucru. Vă salut cu dragoste frățească: *Jacob Lascu* din Paloș, comitatul Târnava-mare. (O duioasă poezie trimisă deodată cu scrisoarea de sus, o publicăm la alt loc al foii. *Redacția*).

Newark Ohio, 15 Martie 1914.

Ce face unirea? In cele următoare doresc a Vă scrie puțin ce facem pe aici. — Noi consătenii din comuna Geoagiul de sus (comitatul Alba-Iulia) ne-am întrunit anul trecut, în ziua de 16 Septembrie, pentru a înființa o bancă sătească. Ne-am adunat cu totul peste 80 de consăteni, cari după o desbatere lungă și amănunțită, am hotărât cu majoritate de voturi, ca să înființăm o bancă sătească cu cote (acții) de câte 25 coroane una. Totodată am ales ca funcționari pe cei mai cinștiți și mai buni proprietari dintre noi: pe Vasile Bota ca președinte, Petru Oniciu vice-președinte, Sofron Beldean, cassar, Ioan Tecșă secretar, iar Teodor Sârb și Ioan Albu lui Gligor ca controlori.

S'a urmat apoi la înscrierea membrilor și plățirea acțiilor. În adunare am hotărât și aceea, ca banii să se împrumute numai între membri, ca astfel ei să-și poată scutura jugul de pe la alte bănci de-acasă, iar procentele să ne rămână tot nouă și nu la câți străini. Cu totul s'au înscris 50 membri, dela cari s'au încasat 2000 coroane, care sumă s'a și împărțit îndată între unii membri.

Scopul înființării băncii noastre este, ca de aci incolo să nu mai treacă moșiile noastre în mâna străinului, și pentru a ne putea lărgi pădurile și pășunatul, a putea scoate pământ și din mâinile străinilor etc. Doar pe aceștia destul i-au îndopat și umplut părinții noștri, ca acum să ne poată înghiți drepturile noastre naționale. Ei acum trăesc bine și cu burta mare, iar noi poporul de jos suntem siliți să luăm toiajul și să emigram care unde putem trai în lumea mare, la America sau în alte părți.

Dar, deși suntem departe de căminurile noastre părintești, noi tot ne gândim cum am putea să ne apărăm vetrele strămoșești și moșioarele noastre. De aceea vom lupta din răsuputeri, ca banca noastră să crească cât se poate de tare. De altcun din Septembrie și până acum a crescut peste 3000 cor., iar în 8 Martie n. c. am luat hotărâre, că: fiecare membru să fie obligat a-și înoi acțiile de douăori pe an cu cea mai mică sumă de 25 cor., iar care poate cu 50, 75, 100 cor. sau și mai mult.

La toți membrii le tresaltă inima de bucurie, văzând că din zi în zi munca noastră aduce roade tot mai bune, iar în caz

de lipsă oamenii au unde să împrumute. Pe viitor avem speranță, că nici un consătean de-ai noștri, — din cei 150, câți suntem aici, — nu va lipsi dintre membrii însoțirii noastre. Astfel în timp de trei sau patru ani banca va crește la zeci de mii coroane, prin cari se va asigura un trai mai bun atât pentru noi cât și pentru vitele noastre ale poporului de jos.

Tot în adunarea dela 8 Martie s'a hotărât, că atunci, când cel puțin 6 membri cu caracter bun se vor întoarce acasă, să ducă cu ei și banca în patria veche, unde să ne organizăm și mai bine, cerând și sfaturile Asociațiunii din Sibiu. În comuna noastră mai sunt și alte tovărășii, iar la vreme le vom uni pe toate la oaltă, ca astfel cu atât mai bine să ne întărim. De altmintrelea în comună avem preot și învățător harnic. Se lucră în unire și frățietate, cum zice poetul: „Unde-i unul nu-i putere, la nevoi și la durere; Unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește“. Vă salut cu toată stima: *Teodor F. Sârb* azi în Newark Ohio.

Gary Ind., 17/30 Martie 1914.

Vă rog a-mi trimite Foaia în bună regulă și mai departe. Incolo nu prea am ce vă mai scrie, fără că merg lucrările tot mai încet, adică tot cum au mers până acum. Cu aceasta Vă salut: *Nic. N. Fara*.

Universal Pa., 9 Aprilie 1914.

Prin o fericită întâmplare mi-a trecut prin mână „Foaia Poporului“, de care nu m'am putut deslipl până ce rând de rând am sorbit cu mult nesațiu cuvânt de cuvânt. — M'am simțit adănc fericit la cetirea articolului „Domnul notar“ și am înțeles, că se află de vânzare la D-Voastră. În alăturare vă trimit bani în dolari americani pentru Foaie și „Domnul notar“. ... Avem și noi talentele noastre pe aici, cari pot deosebi binele de rău sau vice-versa, ba sunt sigur că reprezentarea acelei piese va sădi în inimile tuturor (înțelege în America) simțul național, îi va face să devină fii vrednici neamului românesc și să urască tot ce e străin. Cu toată stima: *George N. Popa*. (Dorința fratelui nostru n'am putut-o împlini, fiind cartea deja confiscată. Dar i-am scris să se adreseze la Editura „Flacăra“ în București).

Mare greu izbutea să rostească crâmpie de cuvinte. Mare fu jalea Ilenei, căci ea iubea mult pe părintele ei; nu mai avu decât o singură grijă, o singură dorință: să-i înălțezească pe cât îi era cu putință zilele cele de pe urmă, să-i aline suferințele și să se împune cu iubire patul lui de durere.

În asemenea împrejurări nu era de gândit la săvârșirea căsătoriei: Mihu trebuia să se hotărăscă s'aștepte ca cerul să facă o minune sau ca kneazul să-și deie sfârșitul. Trebuia să se mulțumească să vie numai din când în când să-și umple ochii cu privirea către și să-și desmierde urechile cu auzul bășului ei.

Prin îngrijirile vatamanului, curtea kneazului fu acoperită de cu toamnă și se făcuse câteva odăi în care bolnavul putu să se mute. În primăvară însă, atât casa cât și kneazul se acoperiră de pe împrejur cât și satul de huse înfătoșarea de odinioară, numai că kneazului rămăsese neschimbată.

Mare fu spaîma Ilenei când văzu pe Mihu sosind într-o seară, pe neașteptate

și vestind-o că a venit numai pe un cîș, s'o îmbrătoșeze și să plece pe urmă la graniță, spre a da-piept cu furtuna care se deslănțuia asupra țării. Cu o groază nespūsă și cu un dor nemărginit ascultă ea, după plecarea lui, tropotul din ce în ce mai slab al copitelor calului său.

Mihu avu cinstea să poarte cea dintâiu luptă pentru apărarea Moldovei. Două mii de prășinași și de arcași din Dalmația trecuse Bistrița din sus de Gârla Babei, spre a apuca pe Români în coaste. Niște ciobani români din Maramureș alergară și dădură de veste lui Mihu care se află la Gârla Babei cu vr'o două mii de oameni. Luând o mie cu dânsul, el așinu calea Dalmațianilor și, lovindu-i fără de veste, îi nimici cu desăvârșire. A doua zi sosi însuși Bogdan cu zece mii de oameni. Șase mii păzeau la Măgura Calului unde din porunca lui Mihu se făcuse niște adevărate cetăți, alcătuite din copaci tăieți. Ștefan Stroici cu alți zece mii de oșteni era trimis la Prisăcani spre apărarea trecătoarei de acolo și

a văii Bistriței, iar Oituzul era păzit de două mii de oameni domnești și de țărani strinși de pe Oituz, Trotuș și Taslău.

În fața oștii lui Bogdan se afla însuși Craiul cu peste patru-zeci de mii de oameni; douăzeci de mii de Unguri veneau împotriva lui Stroici, alți zece mii năvăleau pe la Brețcu.

Incercările Ungurilor să pătrundă în partea de sus a văii Bistriței rămaseră dintâiu zadarnice și fură respinse cu pierderi atât la Gârla Babei cât și la Măgura Calului. Odată cu aceste izbânzi sosi veste neașteptată că oastea ungurească care pătrunsese în valea Oituzului fusese lovită de Români fără veste, sub Măgheruș și că puțini din năvălitori izbutise să scape. Inimile Românilor crescură.

Dar chiar a doua zi veni știre că mai multe mii de Unguri trecuse prin munții Maramureșului și erau gata să se scoboare în valea Moldovei; totodată se află că alte cete de Unguri pătrunsese în țară prin păraul Neagra, între munții Călimanul și Pietrele Roșii. (Va urma).

Hamborn (Germania) 8 Aprilie 1914.

.... După serbători vă trimit prețul abonamentului. — Cu această ocazie vă dau și eu de știre, că pe aici încă este cam rău de oameni, ce vin acum. Sunt o mulțime fără de lucru. Neavând ocupație n'au nici unde să doarmă. Unii dorm prin podurile caselor mari și n'au ce mânca. Intr'un canal de apă s'au aflat trei cadavre și numai de pe port s'au cunoscut, că sunt Români de-ai noștri... (Hamborn și Marxloh sunt orașele în Germania, pe unde merg mulți oameni de-ai noștri, cari lucră în băi (mine) de cărbuni, de fer sau prin diferite fabrici. *Redacția.*) Cu toată stima: *Ilisie Vulc.*

Eptoria (Rusia), 4 Martie 1914.

Iată aici vă trimit trei ruble bani rușești, din care să socotiți Foaia pe o jumătate de an, iar pentru ce trece să-mi trimiteți ceva cărți literatură mai nouă... Vă foarte mulțumesc pentru schimbarea adresei la Foaie, căci tare rău îmi părea, fiind învățat să cetesc „Foaia Poporului“. Dar nu v'am putut da îndată adresa, fiindcă în cele patru luni de zile din urmă n'am fost nici măcar o lună statornic într'un loc. Dupăcum cred, știți și D-Voastră, că noi suntem economi de oi și plecând din Basarabia până aici în Tavriceschi Guberne am mers 28 de zile numai pe drum. Despre altele, mulțumim lui Dumnezeu. Aici este cu mult mai bine ca în Basarabia și suntem cu mult mai liberi ca în „Patria“ noastră, locurile sunt mai largi pentru oi. Cu oamenii trăim bine, ei ne numesc pe noi Moldoveni și știe că suntem de o lege cu ei. Ceva greu ne-a fost la început, până când ne-am deprins puțin cu limba rusească. Ce e drept, unii din tovarășii mei știu foarte bine rusește, dar eu nemai fiind pe aici până acum, n'am știut, acum însă m'am deprins. Prin părțile acestea încă sunt mai multe naționalități. Oricum, dar suntem și ne simțim cu mult mai liberi, ca în Ungaria. Eu, dimpreună cu tovarășii, suntem din coruna Vale, lângă Săliște. Foaia o primesc regulat și sunt mulțumit de toate. Vă dorește spor și înaintare al D-Voastra abonat: *Ioan Stîrimiu.*

Lincoln (Anglia), 7 Aprilie 1914.

Serbători vesele dorim la toți colaboratorii acestei prețuite foi, precum și spor la munca ce o depun pentru înaintarea poporului român. — Suntem încântați de reușita dlui Goga, făcând prin piesa Domniei-Sale să deștepte în inima fiecărui Român cât mai multă dragoste și iubire de neam. De asemenea și frații din Regat vor avea mai multă idee despre soarta fraților din Ardeal, cari luptă înflăcărați pentru câștigarea drepturilor naționale. Dlui Goga îi trimitem din parte-ne călduroase felicitări și îi dorim spor în toate lucrările sale. — Din ce trece peste abonament, să ne trimiteți două călindare, iar restul îl dăruim la fondul dlui Tordășianu, ca ajutor ucenicilor aplicați la meserii. Rămânând cu tot respectul Vă salutăm *T. Șarpe* și *M. Filipescu*, mehanici. (Sunt doi tineri cu școală și cunoștințe superioare. Ei sunt cetățeni din România, trimiși în străinătate cu stipendii dela stat și recomandații speciale, spre a se perfecționa în tehnica diferitelor mașini. Acum doi ani au lucrat câteva luni și într'o fabrică din Sibiu, apoi au trecut la Viena, iar de acolo în Anglia. Pe timpul mobilizării au aler-

gat în patrie... De pe câmpiile Bulgariei încă ne-au scris. După demobilizare au plecat din nou în străinătate spre a se perfecționa... Iată pilda străduitoare a unor tineri în etate aproape de 30 ani... Din aceștia se va și alege ceva la vreme. E drept, că ei se bucură de sprijinul statului român, întocmai cum la noi încă se bucură mii de tineri, cari sunt azi prin Germania și alte țări. Deosebirea e însă mare: România ajută pe toți fiii patriei, pe când la noi nu știm ce stipendii de stat s'ar fi dat și la careva tineri români dela tehnică, meseriași sau comercianți. *Și se dau milioane în fiecare an din ministerul de comerț.* E un punct acesta, asupra căruia atragem deosebită atenție a conducătorilor noștri, cari au purtat consfăturile de pace. *Redacția.*

Aviz. La întrebarea fratelui Dumitru Suci din Buenos Aeres, pentru un cantor, care să meargă acolo, am primit o seamă de scrisori dela oameni, ce ar dori să se ducă. Aceștia le-am dat adresa cerută. Credem însă, că nu mai e de lipsă acum a se face întrebare și de alții, fiind vorba numai de o singură persoană, care ar putea merge.

In amintirea lui Ioan Rusu-Șirianu.

Dupăcum se vestește, comitetul pentru ridicarea unui bust luptătorului național Ioan Rusu-Șirianu, fost deputat dietal în camera ungară, fost redactor la „Tribuna“ veche din Sibiu și la „Foaia Poporului“, fost director al ziarului „Tribuna“ din Arad, fost secretar general al comitetului național român în timpul Memorandumului, fost membru fondator al „Ligei Culturale“, fost membru în diferite corporațiuni bisericesti-școlare și culturale etc., invită toată lumea românească la serbările inaugurării monumentului, cari vor avea loc în comuna Șiria (comitatul Arad) în ziua de 3 Maiu n. (20 Aprilie v.) 1914.

Programul serbărilor e următorul: 1. La ora 9 a. m. liturghie festivă împreună cu parasias în biserica ortodoxă română din Șiria. — 2. Cuvânt de inaugurare rostit de deputatul dietal al Șiriei, dl *Dr. Ștefan C. Pop.* — 3. Sfințirea bustului. — 4. Discurs festiv rostit de dl *Vasile Goldis*, directorul ziarului „Românul“ din Arad. — 5. Alte eventuale discursuri. — 6. La ora 11 $\frac{1}{2}$ masă comună.

Persoanele, cari doresc să ia parte la serbări și la masa comună, sunt invitate a-și anunța participarea până în 29 Aprilie n. dlui Dr. N. Hotăran, cand. de adv. în Șiria (Világos, comit. Arad). — Pentru executarea programului de mai sus s'a ales un comitet constător din domnii: Dr. Iacob Hotăran, M. Lucuța, A. Secula, Dr. E. Monția și Dr. A. Boțioc. — Comitetul pentru primirea și încvartirarea oaspeților și pentru aranjarea eventualului concert și pentru petrecere e: Dr. A. Popovici, R. Bogoevici, Dr. N. Hotăran, M. Pleș și G. Moldovan.

Inscripția pe monument e următoarea: Ioan Rusu-Șirianu 1864—1909, — „Țărani români recunoscători aceluia, care prin scrisul și graiul său i-a deșteptat la conștiința națională.“

După știrile date până acum, foarte mulți dintre cunoscuții răposatului și-au anunțat participarea la această serbătoare.

Vor veni apoi mai mulți reprezentanți dela diferite societăți și gazete din București. De asemenea nu ne îndoiim, că întregă țărâtimea românească din jurul Șiriei va lua parte la serbătorirea aceluia, care atât de mult a luptat cu condeul pentru luminarea și înaintarea ei.

Știri diferite.

Arhierii bisericii greco-catolice se întrunesc pe ziua de 25 Aprilie n. la o conferență în Blaj. Din acest prilej vor discuta asupra diferitelor chestiuni, cari privesc biserica noastră greco-catolică.

Despre un congres al naționalităților, care să se țină în Budapesta se vorbește foarte mult în timpul din urmă. Ideea a fost discutată în amănunte de ziarul nostru „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov. De asemenea scriu multe în această chestie ziarele ungurești. Conducerea partidului nostru n'a dat însă, până acum nici o hotărâre în cauză, fie că se plănuiește sau nu ținerea unui astfel de congres. Și bine ar fi să se țină, de pildă tocmăi acum pe când se întrunesc delegațiunile în Budapesta.

Procesul dela Sătmar. Joi seara încheierea ziarului nostru, primim știri, că azi înainte de amiază s'a început judecarea procesului contra părintelui Mureșianu și a celor 35 de țărani. Cel dintâi e ascultat părintele Mureșianu. Sunt în față foarte mulți dintre conducătorii naștrii politici, precum și mai mulți ziaristi din România etc.

Țarul Rusiei la București. Se știe știrea, că Țarul Rusiei are de gând să viziteze pe Regele Carol la București și la Sinaia. În vederea acestei vizite s'a început renovarea palatului ministrului rusesc la București.

Starile în Albania nu se pot liniști. Noul stat e mereu amenințat la Sud de Egezi (Greci), la Vest de Sârbi și la Nord de Muntenegrini.

Conflict între Statele-Unite și Mexico. În urma mai multor neînțelegeri între aceste două țări, armata Statelor Unite din America a fost mobilizată. Înaintea războiului între Statele-Unite și Mexico e foarte ușor cu putință. Mexico e o țară mai mică în vecinătatea Statelor-Unite.

Întâlnire de miniștri în Abazia.

— Vezi chipul pe pagina 7. —

În numărul trecut am amintit, că pe 25 Aprilie n. ministrul de externe al Italiei noastre s'a întâlnit în Abazia cu ministrul de externe al Italiei. Scopul acestei întrevederi a fost discutarea mai multor chestii politice, cari privesc monarhia în Italia. Consfăturile ministrilor, cari au fost însoțiți de mai mulți funcționari, au fost ținute de Mercuri în 15 până Luni 20 Aprilie n. Știri amănunțite asupra chestiunilor dezbătute nu s'au prea dat, dar s'a putut vedea o știre oficioasă, prin care se face cunoscut, că între Italia și Austro-Ungaria sunt cele mai bune legături, atât cu privire la stările din Balcani, cât și în alte chestiuni politice. (Chipul nostru de pe pagina 7 arată pe cei doi miniștri, după o preumbră într'un parc din Abazia).

Sfatul lui Danciu.

— Anecdotală. —

Danciul ciurariul de sub coastă,
Se duse în măcelărie
Și aduce azi, ba mâne,
Cărniță pe datorie.

Măcelarul, om de treabă,
Ii dă azi și îi dă mâne,
Iar datoria făcută
Tot mereu pe — ușă-o scrie.

— „Măi Tigane“ — zice-odată
Măcelarul om de treabă,
Uitându-se sus pe ușă
Cu frumosul mi-l întreabă:

„Apoi spune-mi, măi ciurare,
Carnea asta neplătită
Până când s'o țin pe ușă
Că-i de-o vreme împlinită?“

— „D'apoi dragă, alduite“,
Ii zise cioara n'apoi,
„Cred că va fi împruțită,
Și-ți zic s'o țiți pe gunoi!“

Bistrița. *Theodor A. Bogdan***Poezii populare.**

Din America.

Dor de patrie.

Pare-mi bine c'am scăpat,
Din fabrici nevătămat;

Acum plec spre satul meu,
In care m'am născut eu.
Satule, sătuțule,
Ce mai faci drăguțule?
Că de când nu te-am văzut,
Multă vreme a trecut;
De când am plecat din tine,
Multe am pățit în lume.
Oricine s'ar străină,
La toți le vine-a cântă:
Toate plugurile umblă,
Numai al meu stă la umbră,
Stă sub șop și ruginește,
Iar ogoru 'nțelenește.

Ințiana Harbor
Ind.*Jacob Lascu,*
din Paloș.**Intâlnire de ministri în Abazia.**

(Vezi cele scrise pe pagina 6.)

San Giuliano,
ministrul de externe al Italiei.

Contele Berchtold,
ministrul de externe al Austro-Ungariei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 23 Aprilie n.

Spre știre. Din cauza sfintelor serbări ale Invierii, numărul de față al foii nu s'a expedat Joi după amiază, ci numai Vineri.

Maiestatea Sa Monarhul se află de câțiva timp cam bolnav. S'a fost răcit mai nainte, iar în timpul din urmă a căpătat și febrințeli mai mici. De prezent, dupăcum spun ultimele știri, se află mai bine, iar în decursul lunii lui Maiu se duce la Miramare lângă Triest (unde e o climă mai bună ca în Viena). Astfel fiind, Maiestatea Sa s'a lăsat de gândul să vină la Budapesta pe sfârșitul acestei luni, când se deschid delegațiunile. Maiestatea Sa va trimite pe Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron, ca să-l reprezinte la deschiderea delegațiunilor.

Conferențele dela „Asociațiune“ în Sibiu sunt pe sfârșite. Acum, la Dumineca Tomii, se ține ultima conferință. Va vorbi dl profesor universitar în București *Simton Mehedintzi* despre „Cultura românească în veacul al 19-lea“. Publicul românesc e rugat a lua parte în număr cât mai mare la această interesantă conferință. Taxa de intrare e benevolă. Venitul e destinat pentru fondul ziaristilor. Conferința se va ține dela 7—8^{1/2} seara în sala Muzeului Asociațiunii.

† **Dr. Ioan Ivan**, un tânăr candidat de avocat din Srediștea mică, lângă Vârșet, a răposat în 3 Aprilie a. c. Nu l'am cunoscut personal, dar aveam o deosebită plăcere a-i citi scrisorile, cari totdeauna ne aduceau diferite vești de prin Bănat. Răposatul a fost un fiu sărac de țaran. A învățat cum a putut, cât umblând la școală, cât acasă privat. Născut într'un sat sărac și făcând însuși parte dintre tinerii lipsiți, el mai bine îi înțelegea pe toți cei din jurul său. În timpul din urmă suferia de o boală, de care puțină nădejde de scăpare avea. Dar cu toate acestea se cugeta mereu: cum ar putea să contribuie și el la luminarea și înaintarea bunilor țărani din comună? Astfel cugetând s'a pus și i-a îndemnat să-și aboneze foi. Într'o scrisoare ne spune: „Acești 9 oameni se roagă prin mine să capete foaia măcar 3 luni în credință, atunci vine culesul de vie-clincul, îl vând și apoi plătesc, iar care n'are clinc să nămește ca argat și va face bani. Sunt oameni cinstiți, de treabă, de n'aș avea încredere în ei, nu m'aș fi prins să le ajut. Muncesc cu toată puterea, să ajutor a răspândi lumina în popor. Cu asta nu mă laud și nici să nu scrieți ca laudă la adresa mea. (Acum, după moarte, de ce n'am scrie? *Redacția*) Dar stăm tare rău cu posta. Satul e atât de sărac, încât nu poate să-și țină un poștar plătit de comună. Trebuie anume să țin eu un om, care în toată Dumineca, prin vânt, ploaie sau zăpadă, să duce la posta ultimă din Srediștea mare pentru a aduce foile. Cu toate acestea oamenii au hotărât să nu ceară ajutor dela stat pentru urcarea lefii învățătorului, deși afară de 2—3 familii, cu toții (peste 600 de suflete) trăesc din argățit (zileri). — ...Am pus la cale și înființarea unei bănci populare etc. (Dintr'o scrisoare primită în August 1913).

Acum bieții țărani ne anunță moartea iubitului lor povățuitor prin următoarele

scurte dar înduioștoare cuvinte: „Domnul Dr. Ioan Ivan a răposat în 3 Aprilie, la ora 4^{1/2}. Inmormântarea a fost în 6 Aprilie. Vă rugăm a pune în „Foaia Poporului“ moartea iubitului nostru povățuitor, care prin mintea lui ne-a îndemnat tot la fapte bune, înființând și o bancă populară în comuna noastră. Fie-i țărâna ușoară! Noi nu-l vom uita nici odată, măcar că nemiloasa moarte ni l'a luat din mijlocul nostru. — ...Totodată noi rugăm pe domniile din Sibiu a trimite de acum înainte foile pe adresa consăteanului nostru Vărădian. Din suma foilor de 23, rugăm a ne trimite numai câte 20, fiindcă ne-am mai schimbat.“

Am dat aceste rânduri pentru a descoperi greutățile, cu cari luptă niște „oameni cinstiți, dar săraci“, dornici însă de carte românească, înaintare în bunăstare și cultură. Cât pentru răposatul Ivan: Dumnezeu să-l odihnească în pace! A fost un suflet bun, care desigur, că numai bine ar fi făcut oricui, dacă avea mai multă putere.

Sbor cu aeroplanul în Sibiu. Aviatorul Albert Ziegler, cunoscut publicului sibian, aranjează Duminecă acum în 26 Aprilie n. un sbor în Sibiu pe câmpul Poplăcii, în apropiere de stațiunea tramvaiului electric dela școala cadeților. Dl Ziegler e de origine Sas ardelean de lângă Brașov și are diplomă pentru a putea lua cu sine în aeroplan și pasageri. Aviatorul va face în aer diferite sboruri interesante, cari merită a le privi. Inceputul la 4 ore d. a. Amănunte se găsește pe placate, iar unele detaluri într'un inserat din foaia noastră de azi.

Bani falși. În timpul din urmă s'au descoperit în Sibiu mai multe piese false de câte 1 și 5 coroane. Numai la judecătoria cercuală din loc au fost înștiințate 17 cazuri. Monetele sunt binisor reușite, dar se deosebesc de cele adevărate prin sunet și o pipăire mai deaproape. Aducem aceasta la cunoștința publicului, pe lângă observarea ca îndosebi în zilele de târg să fie cu băgare de seamă la bani. Cine ar primi de undeva vr'o piesă falsă, să înștiințeze poliția. Să nu încerce nimenea, cu știrea, a da un ban fals mai departe, fiindcă dovedindu-se aceasta va fi pedepsit. — În Kispest și Erzsebetfalva încă s'au aflat în timpul din urmă mai multe falsificate de 5 și 2 coroane. După îndelungate cercetări au fost prinși falsificătorii: șusterul Bedő și drăguța lui Roza Șvartfelder, iar zidarul Sabo era mijlocitorul, care schimba banii.

Spicuri din scrisorile abonaților. Din scrisoarea unui vrednic abonat al nostru din comuna Sântămăria (comitatul Târnava mică) dăm următoarele: În comuna noastră suntem 35 de gazde române, fără școală românească, numai de stat. Dar suntem 10 inși abonați. Și-ți crește inima Dumineca, când îi vezi pe toți tinerii cu foi în mână. Eu am nădejde, că în timpul cel mai scurt vor lua și mai mulți foaia. Dar ne rugăm de onorata redacție să ne răspundă prin foaie, că: putem citi foaia măcar unde? — fiindcă satul nostru îi mestecat cu Unguri și să nu facem ceva neplăceri la redacție.

Răspunsul nostru. De pe partea noastră puteți citi foaia ori unde, că nu ne faceți nici o neplăcere, ci din contră ne bucurăm, auzind că oamenii nostri cetesc tot mai mult. — Ceva neplăceri vi s'ar putea

întâmpla însă vr'odată D-Voastră. De pildă vr'un Ungur să vă zică, că cutare sau cutare foaie e oprită a o ceti. Astfel de cazuri mincinoase cunoaștem. S'au aflat Unguri, cari au încercat să înfrice pe Români, că „nu-i slobod să cetească foi românești“. Dacă vi s'ar întâmpla vr'odată așa ceva, atunci aceluia să-i spuneți cu frumosul (dar hotărât): „Lasă-ne în pace, noi nu te întrebăm ce cetești Dumneata. Dacă ai ceva cu noi du-te la lege, dar aici nu te mesteca în vorbele noastre, cu gândul să ne faci potcă. Noi n'avem poftă de ciartă cu nimeni“. — Incolo oamenii nostri pot să se adune 2—3 la olaltă în casă, în curte, sau chiar și înaintea căsii. Unul cetește una, celalalt alta. Nimenea nu-i poate împedece la asta. Doar oamenii așa se adună pe sate. E mai frumos a se aduna oamenii noștri pe-un scaun în curte, înaintea casei sau într'un alt loc potrivit, decât a se infundă în crâjma satului, de unde se aleg cu mintea întunecată și punga goală.

Dacă s'ar întâmpla pe undeva, ca oamenii nostri să fie cu ceva înfricați sau nedreptățiți, — atunci să ni se scrie nouă, spre a face arătare. D-Voastră feriți-vă numai de una: nu vă faceți multă vorbă cu astfel de oameni, cari anume ar căuta cârmă sau ar voi să provoace scandal, ca apoi ei să aibă motiv a face arătare și a mîni, că: uite acela a zis și a făcut asta și celălalt.

În loc de anunțuri de căsătorie. De *Vasile Popovici*, mehanic în Sibiu, din prilejul căsătoriei sale cu domnișoara *Ana Rohan*, fiica dlui Emanuel Rohan din Sibiu, răscumpărând anunțurile de căsătorie a dăruit la fondul ziaristilor noștri 10 cor. și la fondul Aurel Vlaicu pentru ajutorarea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ 5 cor., sau în total 15 cor. *Vic. Torzășan*.

La ședința literară a 4-a a Reuniunii meseriașilor sibieni, ce se va țineă Joi 30 Aprilie n. 1914, la ora 8 seara, va prezenta lege dl *Vasile Stoica*, profesor la școala civilă a „Asociațiunii“.

Convocare. Membrii despărțământului Panciova al „Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român“, precum și alți interesați se invită la adunarea cercuală ordinară, ce se va țineă în 7 Mai 1914 c. n., la 10^{1/2} ore a. m., în localul școlii comunale din Uzdin. Ordinea zilei: 1. Deschiderea și constituirea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Raportul casierului și înscrierea de membri noi. 4. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală proximală. 5. Eventuale propuneri. 6. Disertațiuni (cari sunt a se însinua cu 5 zile înainte de adunare la prezidiu). Panciova, în 2 Aprilie 1914 c. n. *P. Stoica*, directorul desp., *Dr. Ștefan Pascu*, notarul despărțământului.

Animalul credincios. Toți, cari au umblat în copilărie la școală, vă veți aduce aminte de o poezie, în care se cântă parca unui câne, care a murit departe, în țară străină pe mormântul stăpânului său scdat, mort în urma unei răni căpătate în luptă cu dușmanul. — Tot despre o astfel de credință a unui câne ne vine veste de la Franca. Anume: murind poetul *Mistrălu* zilele trecute, (despre cecece am scris și noi), cânele lui n'a mai mâncat nimic, și retras într'un colț al curții a murit de foame și supărare după stăpânul său.

Teatru în Săliște. Reuniunea pompierilor voluntari din Săliște aranjează la Dumineca Tomii, (13/26 Aprilie c.) o producțiune teatrală în sala școlii. Se va predă piesa: „In lumea de azi“, comedie de moravuri în 4 acte de Zoe Verzea. Inceputul la 7 ore seara. După producțiune urmează joc. Prețurile de intrare: Scaunul în loge 2 cor., loc I 2 cor., loc II 1.50 cor., loc III 1 cor., loc de stat 60 bani. Biletele se vând în prăvălia N. Țința succesorii și seara la cassă.

50 mii pagubă. La băile de sare din Slatina Maramurășului s'a iscat un foc, făcând pagubă de peste 50 mii coroane. Noroc, că băieșii au fost la prânz, căci ar fi făcut și pagubă în oameni.

In ghiarele leului. Pentru bani de multe ori omul își răpune viața, angajându-se la lucruri, cari sunt împreunate cu multe nenorociri. Așa într'un circ din Galizia, un fecior era plătit spre a intra în casuția unui leu, pentru a se desfăta publicul la vederea acestui curaj. Dar zice o vorbă veche: „atâta merge urciorul la apă, pân' se sparge“. Așa și îndrășnețul acesta a intrat el de multe ori la leu, pân' ce odată i-s'a infundat. Nefiind fiara în toanele ei, a sărit la musafirul nedorit, pe care cu răni mari abia l'au putut scăpa din ghiarele leului. Acum își ispășește curajul, pe patul unui spital.

Cât face nasul unui om. Un crâjmar din Becicherecul mare a fost osândit la 8 luni temniță, pentru că a rupt unui flăcău nasul cu gura. Lucrul s'a întâmplat așa, că feciorul umbla turbat după femeia crâjmarului. Acesta într'o zi, pe când îndrăgostitul se depărta din casa lui, l'a prins, l'a bătut și în toiul luptei i-a mai rupt și nasul, pe care și l'a vârit unde nu-i ferbea oala.

De sus în jos... Inaintea judecătorecii din Pesta a ajuns pentru vagabondaj un baron cu numele Alexandru Exterde. De la viața îmbuibată de baron, până la durmitul în gunoaietele orașului, el a trecut prin toate probele de a câștiga bucata de pâine. Dar întocmai ca holovanul, ce se pornește pe coastă la vale, nu se oprește până nu ajunge în fundul prăpastiei, — așa și el (baronul) lunecând odată în viață, nu s'a mai oprit până ce nu a coborât toți fuștii vieții...

Avere câștigată pe cale fioroasă. In America va fi judecată la moarte femeia Bell-Gunness. Ea a fost măritată de 11 ori și pe fiecare bărbat după ce îl asigură, îl ucide, încassând asigurarea. Pe cel din urmă la răpus, acum 6 ani. Atunci de frică, să nu fie aflată fapta ei, a dat foc casei, iar ea a dispărut. In spuza rămasă sau aflat cele 11 cadavre ale soților și se crede, că și ea a perit în flăcări. Acum însă fiind recunoscută de oarecare persoană, poliția a pus mâna pe ea.

Plan pentru un nou oraș. Până acum fiecare țară își are capitala ei, sau orașul, de unde se conduce țara prin miniștri, regi etc. Acum un inginer cu numele Enric Cristian Andersen se ocupă cu gândul, a zidi un oraș, care să fie capitala lumii întregi și din care să se conducă întreaga lume. Tot aci are să fie și o mare judecată, care să judece daraverile dintre țări și popoare. — Frumos plan, de cumva nu va rămâne numai pe hârtie, cum rămân de cele mai multeori gândurile oamenilor mari.

Teatru de diletanți în Sibiu. Un grup de diletanți români (din clasa de mijloc) au aranjat a doua zi de Paști o reprezentație teatrală în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. S'au jucat cunoscutele piese „Vacanții“, comedie într'un act de M. Baiulescu și „Nevasta lui Cerceluș“, farsă într'un act de P. Locusteanu. In prima piesă roluri mai mari au avut: dl El. Măgean (deputatul Iorgu Sergiu), d-șoara Elena Bordea (soția lui Sergiu), care și-a jucat foarte bine rolul, apoi A. Nandrea (Dorcean), O. Vestemecan (Vulpescu), d-șoarele C. Hurdu (M. Narian), E. Bordea (Z. Dorcean), P. Miclea (D. Vulpescu) și dl N. Herța (G. Vișinescu), cari încă au interpretat bine rolurile avute. Intra două piesă a eselat iarăș d-șoara Elena Bordea (in rola bărbătească a lui Mitică Ionescu). Celelalte roluri au fost jucate de E. Măgean (Cerceluș), d-șoara Miclea (soția lui), studentul Bufnea (Costache Codin), care a prețuit bine rola șefului închis. Tot asemenea și dl Herța a jucat foarte natural rola unui țaran năcăjit, care tot umblă pe la judecată după niște documente, dar „domnii“ mereu îl dau afară. Public a fost destul, dar putea fi și mai mult, luând în considerare, că venitul curat a fost destinat spre scopuri filantropice.

Ultima dorință. Desfăcându-se testamentul unui mare bogătan din Rusia, mort de curând, între alte multe puncte era și unul, în care lăsa cu limbă de moarte două sute de mii de ruble, aceluia, care îi va duce trupul de acasă până la groapă cu mașina de sburat. Făcându-se cunoscut aviatorilor acest lăsamânt, îngrabă s'a aflat cărașul in persoana aviatorului Mihail Posow. El a așezat sicriul in mașină și a luat-o pe sus, spre locul de odihnă pregătit mortului. La scoborire însă, era cât pe aci să se întâmple o nenorocire, pe urma căreia putea și aviatorul să rămână pentru totdeauna in cimitir. Ba se spune, că sicriul a și fost crepat in urma accidentului, dar celui din lăuntru nu i s'a întâmplat nici un rău, ba nici nu s'a spăriat măcar. După ce l'au îngropat, aviatorul și-a luat prețul cărașiei de două sute de mii ruble (o rublă are 2 cor. 50 bani). — E interesant a ști, că mortul, pe când era in viață îi era frică să șadă și in automobil, iar de mașina de sburat îi era teamă și să vorbească, da de cum să încerce a se urca in ea. Va fi gândit săracul, să nu treacă din aceasta lume, fără să-și arete curajul, bățăr și mort, știind, că așa e ferit de vre-o durere.

O minune a mării. Acum sunt patru sute de ani, valurile mării au spălat de pe țărmurul Angliei un sat întreg. Vestea acestei nenorociri a rămas din gură in gură, dela tată la fiu, până in ziua de azi. In zilele trecute locuitorii de pe țărmurul mării au văzut plutind pe luciul mării o masă uriașe de dărâmaturi. S'a constatat, că sunt rămășițele satului înghițit. Păreții caselor se țineau încă strânși de olaltă. Aceasta arătare a fost însă de scurtă durată, așezându-se după puțină vreme iarăș pe fundul mării. — In legătură cu aceasta se vestește, că asemenea arătări au mai fost in Anglia. Cică o corabie cufundată într'un războiu de demult, după două sute de ani, a ieșit singură la suprafața mării. Cine știe ce putere necunoscută de mintea omenească le-a împins in sus!

Aviz. In 2 Maiu n. se încep pe câmpul Poplăcii exercițiile de pușcat ale rezerviștilor. Locul oprit de a trece peste el, dela 6 ore dimineața până la 11 ciaz (după amiază, va fi arătat prin posturi cu steaguri roșii. Indrumările acestora sunt a se lua in seamă, fiindcă pentru oarecare nenorociri comanda militară nu ia nici o răspundere.

Darul milionarului. Pentru Bulgarii săraci, rămași in urma războiului, a dăruit suma de 50 mii coroane milionarul Rockefeller din America. Ajutorul acesta arată, că sunt și bogați, cari au suflet milostiv.

Pedeapsa beției. Câțiva pescari de pe malul Oceanului Atlantic din Franța pândiau după o furtună, nu cumva valurile le vor aduce ceva marfă din vre-o corabie sfărâmată de furtună. Ei n'au așteptat înzadar, căci nu după mult timp valurile aruncară la mal o bute de cel puțin 50 de vedre. Se repeziră asupra ei și constatară, că nu e goală. Unul alergă in sat se aducă un sfredel. Aproape întreg satul eră la mal. Găurind butea, văzură, că e plină de spirt. Cum nu puteau toți dintr'odată să se înfrupte din el, începură să se bată. Cei bătrâni îi potoliră cu greu, apoi începură să bea pe rând din otravă până când se îmbătară cu toții. Butea fu rostogolită in sat, căci mai eră ceva in ea. Îndeosebi li se pără curios un sunet surd, care se auziă in bute ca și când ar fi în lăuntru un corp, care se lovește mereu de doage. Ajunși in sat, luară un topor și sparseră fundul buții. Și ce văzură? In lăuntru eră hoitul unui orangutan, o maimuță uriașe, pe care se vede că o așezase anume in spirt vr'un învățat dus in Asia de meazăzi și o trimisese la vr'un muzeu din Europa. Când au văzut cadavrul, cei mai mulți s'au îmbolnăvit greu de greață, unii au murit, de sigur mai mult din cauza spirtului beut. Partea cea mai mare dintre pescari din acel sat n'au mai gustat de atunci rachiul și nici nu-l vor mai gusta, căci li se face rău și numai când îl văd.

Inimă de fiară. Vai de casa, in care nu sălășluște iubirea între soți. Vai de copii și de viața lor, când părinții nu le dau alta de văzut și auzit, decât bătaie și sudalme. Muncitorul Krasanki din Hamburg își bătea nevasta și copiii in fiecare zi. Cu ocaziunea unei astfel de păruială, nevasta a sărit pe fereastră in stradă, răzindu-se grav. A fost dusă la spital, iar tata in loc a-și veni in ori își bătuse crâncen copiii și după isprava asta s'a spânzurat. — Să vede, că mititelul cu cornițe nu i-a dat pace, până ce nu puse mâna pe sufletul lui.

Când femeia iubește pe altul. Cu fața spăriată alergă soția unui anumit Toth din Deva la poliție să înștiințeze, că soțul ei a murit așa dintr'odată, fără să fi fost bolnav. Făcându-se cercetare, s'a aflat însă, că totuși a fost ceva și încă ceva lucru mare, din care cauză a murit Toth. Era adevărat otrăvit. Și otrava i-a dat-o chiar frumoasa lui soție, care era îndrăgostită in un băiat tinăr. Ca să poată ajunge in brațele celui iubit, ea și-a aruncat bărbatul in brațele morții. E întrebare, dacă nu cumva ajunge acum și ea in aceleași ghiare reci, cari curmă orice patimă și domolește focul dragostei.

Cărți și reviste.

Din Biblioteca Teatrală: Nr. 34. „Crăciunul lui Osman“ tragi-comedie într'un act de Victor Eftimiu. — Un pescar bogat moare necununat. Țiitoarea lui, neputând moșteni nimica din averea rămasă, se gândește la un șiretlic. Învață pe Osman, cârpaciul sărac al satului, să se prefacă în Coli pescarul și așezându-l în pat, aduce pe primarul satului să facă testamentul. Hoțul de Osman făcând testamentul numai cu jumătate din avere Katei, iar jumătate și-o testează (dărui) sieși însuși. Kata se face foc de mânie, dar ca primarul să nu ia în samă hoția ce se întâmplă în numele celui mort, ea tace. Astfel și-a făcut Osman un Crăciun frumos, ajungând la avere și bunăstare.

Nr. 44. „Ariciul și sobolul“, fabulă modernă într'un act, de Victor Eftimiu. — Dimancea, profesor de caligrafie și desen din Târgoviște primește în casa sa pe un pretin din tinerețe. Acesta în față își laudă pretinul până la nemurire, în dos însă îl defaimă chiar și soției sale. Ba merge cu îndrăzneala până acolo, că sărută pe soția prietinelui. Văzând Dimancea asta, îi dă drumul din casă după ce îi spuse mai întâi fabula cu ariciul și sobolul.

Nr. 45. „Poveste de Crăciun“, piesă într'un act de Victor Eftimiu. — La bordeiul unor moșnegi săraci, nimereste un băiat alungat de un moș rău la inimă. După multe rugăminți băiatul e primit și ținut de moșnegi, deși cel rău a venit să-și ducă băiatul acasă. Piesa arată suferințele celor săraci în noaptea Crăciunului, când e vremea cea mai potrivită a ajuta pe cei lipsiți. — Numerii din această bibliotecă costă fiecare câte 30 bani. Se pot procura de la librăria Ioan I. Ciurcu, Brașov.

Ingrijirea pomilor.

Pentruca pomii plantați să devină pomi sănătoși, roditori și să fie și de o durată mai lungă, ei trebuie bine îngrijiți. Partile principale ale pomului sunt: rădăcina, trunchiul și coroana.

Trunchiul susține legătura între coroană și rădăcină. Nutremântul absorbit de rădăcinile pomului, prin trunchiu ajunge la coroană; de aceea e foarte de lipsă ca trunchiul pomului să nu fie vătămat, bolnăvicios, pentrucă fiind bolnav, pomul nu se va putea nutri bine. Trebuie așadar să îngrijim, ca trunchiul pomului să nu se vătămă. Dacă i-am cauzat vr'o rană, aceea să i-o netezim bine cu un cuțit ascuțit, apoi s'o ungem cu tină compusă din lut, cenușe, gunoiu de vite și var. Mlădițele, cari cresc din trunchiu, să le tăiem din fața trunchiului cu un cuțit bine ascuțit, încă mai înainte de a deveni ele lemnoase.

Dacă coroana e puternică iar trunchiul subțire, slab, tragem cu cuțitul ascuțit o crestătură pe trunchiu din sus în jos, dar cu grije, ca tăietura să se facă numai în coaje și nu și în lemn. Tăietura aceasta se mai aplică și la merii, perii, cari cresc foarte tare, dar nu dau roade. Aici tăietura se face până în lemn.

Pentruca trunchiul să aibă totdeauna coaje sănătoasă, e bine ca toamna să-l spoim cu ciurială compusă din cenușe, lut, var și apă. Spoiala aceasta o facem pe deoparte ca coaja pomului să nu devină scorțoasă, căci știm că coaja scorțoasă este un bun adăpost al insectelor păgubitoare

pomilor, iar pe de altă parte o facem ca să apărăm pomul de îngheț. Iarna, câteodată se întâmplă, că soarele atinge mai tare o parte a trunchiului. Această parte încălzindu-se, celulele ei să lărgesc, iar noaptea răcindu-se, ele nu se pot contrage iute și atunci urmarea e că coaja creapă. Dacă pomul în urma înghețului a primit vr'o rană, atunci rana o tăiem afară cu un cuțit ascuțit și locul ei îl umplem cu ceară de altoit.

Mulți zic, că dacă spoim trunchiul, atunci nu-i mai rod iepurii coaja. Aceasta nu e adevărat, deoarece s'au găsit pomi, cari deși au fost spoiți, totuși au fost stricați de iepuri. În contra iepurilor mai bine ne apărăm, dacă trunchiul îl încunjurăm cu coceni de cucuruz și-l legăm. Muschiul încă să nu-l suferim pe trunchiu, pentrucă el, ca și coaja scorțoasă, poate servi de cuib insectelor. Dacă spoim trunchiul în fiecare toamnă, nici muschiul nu crește pe el. Muschiul de pe trunchiu, după o ploaie, se poate rade ușor cu un lemn.

Acum să trecem la îngrijirea, ce trebuie să se deie coroanei. Coroana pomilor transplantați primăvara, trebuie la tot cazul rățezată. Mlădițele slabe le rățezăm așa, ca din ele să mai rămâie numai a treia parte, iar cele mai puternice le tăiem pe jumătate. Retezarea să se facă totdeauna deasupra unui ochiu dinafară. Mlădița principală s'o tăiem deasupra unui ochiu, din care să crească apoi o mlădiță dreaptă. Mlădițele se rățeză pentruca pomul să crească mai cu putere, să dobândească mlădițe de rod și să rodiască mai iute. Intru-cât se poate, să nizam, ca să dobândim crengi de o formă de lungi.

Dacă vedem, că vr'o mlădiță crește mai tare, îi rupem vârful (o ciupim de vârf). Prin aceasta, mlădița în putere o împedecăm de a mai crește, iar în schimb va crește mai tare cea slabă. Astfel îngrijindu-ne pomii, vom dobândi pomi cu coroană bine crescută. Coroana mai bine să fie mai rară. Pomii cu coroana deasă, produc poame și mai puține și mai rele, fiindcă căldura și lumina soarelui nu poate ajunge bine la ele. Rămurelele de prisos, rău crescute și bolnave, se vor delătură primăvara cu ferestrăul și cu un cuțit ascuțit. Cele mai subțiri le rățezăm cu cuțitul, iar cele mai groase cu firezul. Rana cauzată de firez, o netezim bine cu cuțitul apoi o ungem cu ceară de pomi. Cuiburile de omizi le culegem cu îngrijire și le nimicim.

Ingrijirea rădăcinilor constă în gunoire. Planta primește nutremântul din pământ, pomul nu se poate desvoltă și nu poate nici produce. Este așadar de lipsă ca pomului să-i dăm gunoiu. Gunoirea se face sau așa, că pe locul de sub pom, cât ține coroana, risipim gunoiul, apoi îl săpăm în pământ, sau facem un șanț în formă de cerc jur-impjur sub streșina coroanei, în care îngropăm gunoiul. Șanțul trebuie făcut sub streșina coroanei, pentrucă aici sunt și rădăcinile fibroase (firoase), cari absorb nutremântul. La gunoirea de primăvara și vara, săpăm tot sub streșina coroanei nește gropi și în gropile acestea turnăm zamă de gunoiu subțiată cu apă. Gropile după aceea le acoperim cu nește scândurițe. Felul acesta de gunoire e foarte potrivit, fiindcă prin el ajutam și creșterea și desvoltarea poamelor. Dacă în felul acesta din urmă, am gunoi pomii tot din 15 în 15 zile, am dobândi nește poame cu mult mai mari ca în cazul contrar.

Alexandru Duvlea, inv.

Știre economică.

Târgul Sibiului. Târgul de primăvară al Sibiului se va ține în zilele următoare: târg de oi în 26, 27 și 28 Aprilie n., târg de vite în 29 și 30 Aprilie; târg de cai în 1 și 2 Maiu; târgul de mărfuri Luni în 4 Maiu n. a. c.

Stârpirea gândacilor de Maiu.

Cu privire la stârpirea gândacilor de Maiu punem în vedere următoarele:

Art. de lege XII din 1894 despre poliția de câmp în §-ul 50 orânduiește, ca în mod corăspunzător să se stârpească gândacii de Maiu când se ivesc în masse mari. Ceice nu s'ar supune orânduielor din §-ul de sus, după §-ul 95 lit. k. al acelei legi, se pedepsesc cu sume până la 100 cor.

În țara noastră, afară de locurile muntoase, se desvoaltă gândacii de Maiu așa, că la noi se ivesc în masse tot în al 3-lea un și adecă în acei ani, cari se pot împărți cu 3, cum au fost anii 1896, 1899, 1902, 1905, 1908, 1911 și cum e și 1914 anul gândacilor de Maiu.

Feliul stârpirei gândacilor de Maiu este adunatul și stârpirea lor. Adunatul gândacilor trebuie început îndată după ivirea lor, pentruca să fie stârpiți înainte de ouat.

Dupăce în zile cu soare gândacii zboară către sară, adunatul lor e bine să se facă dimineața sau în zile nouroase, pentrucă atunci mai ușor se pot scutura de pe pomi. Pe pomi singuratici sau pe pomi dela marginile plantațiilor se grămădesc mai ales gândacii de Maiu.

Drept indemn pentru stârpire e bine ca adunătorii de gândaci să fie plătiți, și anume după mulțimea gândacilor adunați, în kilograme sau litre (un kgr. cuprinde cam 1000 gândaci). Pentru curățirea pomilor roditori să se iee zileri, cari însă e bine să fie supravegheați ca să nu facă stricăciuni. Gândacii se scutura de pe pomii mici, iar la scuturatul crengilor de pe cei mari se folosesc cârlige. Dacă între adunători sunt feciori tineri, aceștia urcându-se pe pom pot scutura fiecare ramură. Scuturatul pomilor să se facă cu putere și numai în intervale scurte (zmăncându-se), ca gândacii să cadă deodată jos, deoarece scuturându-se numai încet, gândacii, cari se țin bine de ramuri, nu cad jos.

Gândacii să se adune în oale de pământ pe dinlăuntru smălțuite și cuprinzând până la jumătate apă. Din oale să se pună în vase mai mari (butoaie, căzi pe jumătate cu apă), sau în saci.

Gândacii de pe pomii de pe lângă drumuri pot fi călcați cu piciorul, iar cei adunați în căzi pot fi opăriți și goliți în gropi, cari apoi se astupă cu pământ. Gândacii adunați în mulțime mare pot fi folosiți de gunoiu și adecă în felul că se amestecă cu pământ, cu var nestins, cu rămășițe de turfă, aceasta pentru curățirea gândacilor morți de mirosul lor. Pentru stârpirea gândacilor de Maiu se mai recomandă și stârpirea prin zileri a larvelor aflătoare în pământ și cari se pot aduna după plug. Larvele încă pot fi folosite sau ca nutremânt pentru galițe, sau ca gunoiu.

Punem la inima obștei noastre aceste îndrumări folositoare.

Sibiu, 17 Aprilie 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Nr. 520/914 not.

1754

Edict de esarândare.

Casele de cârcimă ale comunei Bethlen (comitatul Făgăraș), constă-tătoare din 2 localuri de cârcimă, 1 local de prăvălie, 2 odăi de locuit, 1 bucatărie, 2 pivnițe, 1 magazin de bucate dimpreună cu edificii economice corespunzătoare, și o grădină de legumi cu extensiune de circa 1 jug. catastral, se esarândează pe calea licitațiunii publice, ce se va ține la casa comunală în 28 Aprilie 1914, la orele 1 p. m., pe timpul din 1 Mai a. c., până în 31 Decembrie 1916.

Prețul de strigare 1000 coroane, vadiu 10%.

Condițiile mai amănunțite să pot afla în cancelaria notarială.

Bethlen, la 17 Aprilie 1914.

Primăria comunală.

Moșie de arândat.

În comuna Archid (Mező-Erked) din comitatul Clujului, lângă Teaca, am de arândat o moșioară de 78 jugăre, din cari 8 sunt de râd. Pe moșie se află două fântâni cu apă din abundență. Locul e potrivit atât pentru arat, cât și pentru pășunat de oi ori vite cornute. Pentru informațiuni directe a se adresa proprietarului Dr. Alexandru Munteanu, avocat, Reghinul-săseșc (Szászrégen).

1745

Timpul cel mai rău al ieșirii dinților.

Copiii palizi devin vioi și trandafirii la față, dacă mama lor le dă regulat și zilnic nutrițioarea Emulsiune-Uleul de pește alui Scott, care este foarte ușoară la luat. Efectul cel are în urma folosirii sale de către copii, este de o mare însemnătate, fiindcă are o influență favorabilă și în timpul ieșirii dinților. Este îndeobște cunoscut, că mulți copii în timpul acesta sunt din cale afară triști, căci ieșirea dinților le cauzează dureri și le răpește foarte mult liniștea. Ceice voesc să încunjure acestea, să folosească în astfel de cazuri Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott, care a avut de decenii cele mai strălucite succese. Ea conține stofe necesare, cari contribuie la ieșirea dinților foarte mult și le dă corpurilor tinere puteri nouă, contribuind totodată foarte mult și la dezvoltarea dinților sănătoși.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fileri în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, O. m. b. H., Wien, VII. și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit.

1309

Dentist Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

în caucuc și de aur cu prețuri moderate

Căsătorie excelentă.

Un tânăr comerciant, în etate de 24 ani, fără părinți, așezat la sate, posedă o avere proprie la 20—30 mii cor., din lipsă de cunoștințe caută pe calea aceasta cunoștința unei domnișoare spre a se căsători. Respectiva să fie binecrescută și cu o zestre potrivită. Scrisorile dimpreună cu fotografia sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, sub numele „Tânăr comerciant”, de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea e chestie de onoare.

1732

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOAIA POPORULUI”

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebunțează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2—mică 120

Căsătorie.

Un domn avocat din România, în etate de 38 ani, caracter frumos absolut fără vici, dorește căsătoria unei domnișoare sau doamne delicate, tinere, transilvânească, fără copii, cu frumoasă avere. Scrisorile însoțite de fotografie se vor adresa la administrația „Foaia Poporului” sub numele „Pentru avocat” de unde se vor trimite la adresă. Discrețiunea absolută.

Domnișoară română,

bine crescută și inteligentă, caută loc ca **crescătoare**. Poartă limba română și germană. Adresa o dă administrația foii.

1735

S'a pierdut o iapă

de culoare roșie și pintenoașă de picioarele cele de dinapoi. Cine ar fi aflat-o sau știe cova de ea, binevoiescă a înștiința pe păgubașul Ioan Ciocan în Săcădate (Oltzakadát) Nr. 80.

1751

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alul Bergmann & Co., Teschen n/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piatrului și de cel mai nelătecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția Premiului de mai multe ori în precauția cumpărare și să se observe priet la marca „Steckenpferd” și la firma deplină. Se poate căpăta (A 80 fil.) în farmacie, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera” (A 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mânilor la dame în stare gingașe.

1679

Se caută o femeie

de încredere și serioasă ca îngrijitoare la doi copii la o familie română. A se adresa la doamna E. Jancă, în Sibiu, strada Schewis Nr. 26, parter.

1757

ATENȚIUNE!

50.000 perechi de ghete.

4 perechi de ghete numai cor 9.—.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat să viud o mare cantitate de ghete adănc sub prețul de fabricare. De aceea cu vând ori și cui 2 perechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galogate, cu cap, cu talpa bătută tare cu enic, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 perechile costă numai Cor. 9.— Expedare cu rambursă.

S. URBACH, export de ghete

Krakau, Austria Nr. 1013. Schimbul e admis sau banii retour.

Duminecă în 26 Aprilie n. a. c. la 4 ore după amiază aranjează aviatorul

ALBERT ZIEGLER

pe câmpul Poplăcii

(5 minute dela stația tramvaiului electric „Școala cadetilor”) o

1750

reprezentatie mare de sbor

Pe baza diplomei salo de drept, va lua cu sine și pasageri și se va produce cu diferite sboruri: spiral, pieziș, curmeziș etc.

— Muzică militară. —

Amănunte mai de aproape a se vedea pe placato.

Ocaziune favorabilă!

Din cauza sezonului înaintat, vând toate stofele de lână pentru costumuri și bluse cu 15% rabat, pe lângă bani gata.

Fiecare să se convingă pentru a se putea folosi de această ocaziune deosebit de favorabilă

1753

Modenhaus FRIEDRICH BINDER

str. Cisnădiei 25

mai înainte RUDOLF TRENTINA

SIBIU

str. Cisnădiei 25

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depunerile spre fructificare cu **5 și 5 1/2 %** după mărimea sumei și termenul de abțiere. Darea de interese o plătește Institutul. Direcțiunea

1123

Advocatul Dr. Aurel Gerasim

din 1 Aprilie și-a schimbat cancelaria din Sibiu, strada Șaguna în Stadtpark, în vecinătatea muzeului românesc. 1715

O bună ocaziune

pentru un comerciant harnic, este a lua în arândă pe timp de 5—10 ani un intravilan într-o comună frantuză, cu 2000 locuitori, pe Secaș. De intravilan se ține o casă cu 3 odăi, bucătărie, găbinaș, 2 șuri, 2 ferdele, 2 grajduri, o grădină mare din care 1/4 jugăr e plantată cu pomi nobili, precum și o moșie comasată, pământ clasa I și II în mărime de 17 jugăre catastr. Poziție bună de prăvălie, fiind numai o prăvălie în comună și prospecto sigură de a câștiga și dreptul de licență pentru cărcimă și trafic. Oferte sunt a se adresa sub „T. B.” la administrația „Foii Poporului”, provăzute cu o marcă de 10 bani pentru trimiterea scrisorilor mai departe. 1746

Loc de vânzare

10 jugăre pământ clasa I., potrivit pentru case și pentru vie, să vindă și mai puțin, cu 20% bani gata, iar după ce rămâne neplătit 6% la rată pe mai mulți ani. Pământul se află aproape de garn Cucerden, o comună cu trecere bună în negoș. Doritorii să se adreseze la George Radu, cassar, Székelyföldvár, u. p. Székelykocsárd. 1734

Ceapă

alu, morcov, pătrânjel, hrean, rădăcină de hrean și sămânță de ceapă calitate curată de makó precum și sămânță lungă de pătrânjel, albe, ambele de teamă, asupra corățeilor și puterilor germinului examinat și plombat de stațiunea școlară de sămânță mag. Sămânța de ceapă 82—84 procente puterea germinului și 99 procente curat, sămânța de pătrânjel 84 procente puterea germinului și 97 procente curat, mai departe ceapa de sădit rotundă și lungă se poate căpăta pe lângă prețurile cele mai ieftine de zi. De probă să trimită franco pe post. 5 kgr. sămânță de ceapă K 15— 5 „ sămânță de pătrânjel „ 8— 5 „ alu „ 5— 5 „ ceapă de sădit „ 4-50 5 „ hrean „ 5— 5 „ rădăcină de hrean „ 6— MANDL ZSIGMOND, Makó. 1624

O casă

din Sibiu, Târgul Vitelor 4 a cu mai multe odăi, șură și grajd, ect., precum și **Curtea** cu 4 b cu odăi și cu un atelier (Incrătoare), sunt **de vânzare**. Doritorii a se adresa la Nr. 4 a. 1716

Linia de navigațiune Triest AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1700 și la următoarele granițe: Csáktornya: la apropierea 0811; Fiume: Via Negozianti 5.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați SIBIU, strada Căminului Nr. 12 recomandă p. t. publicului cele mai bune stote de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stote englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de aslon, cu prețuri foarte moderate. Deosebită atențiune merită noutățile de stote pentru pardieluri și „Raglan”, cari se află totdeauna la depozit bogat. Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, mi s-a permis a atrage deosebită atențiune a On. domni preoști și teologi absoțvești. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole uniforme, după prescripțiile criteștice cea mai nouă.

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o Restaurațiune și Hală de bere în SIBIU, strada Gării Nr. 5 (vis-à-vis de frazelăria STEFAN MOGA) unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (În fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase. Cu toată stima 1674 Maxim Macarie, restaurater.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foia Poporului”. Prin aceasta contribuți și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Un morar

caută post la o moară de benzin Doritorii să se adreseze prin o carte postală la Ioan Fulea în Ludoșul mare (Nagy-Ludas). 1742

Casă specială pentru unelte aparținătoare la modisterie

Depozit de fabrică de forme de pălării de pale pentru dame și fetițe

Flori artificiale, pene de struș și diferite pene de împodobit

Mare alegere în ciorapi pentru dame și domni

GUSTAV GREINER Wien, III., Hauptstrasse 85/E.

Cataloge ilustrate gratuit și franco 1665

Guillivat

căleait de cauciu de primul rang peștele călcăilelor de cauciuc Enorm de ieftin fiindcă e făcut din cauciuc

Tățâni cel mai bun fabricat

se pot cumpăra foarte avantajios și ieftin la 1710

ANDREIU RIEGER prăvălie de fer în SIBIU

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului

Sibiu Strada Măcelarilor Nr. 45. Probați numai odată și vă veți convinge.

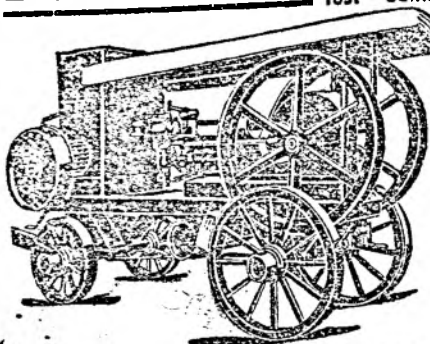
Un vier

de rasă bazna, să află de vânzare la Ioan Petru Muntean în Sada (Czód) Nr. 133, p. u. Nagydisznóbd. 1743

Societatea

pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

HILLE

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirator. Reprezentanță generală **RĂLMAN ERNŐ** inginer BUDAPEST VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22—76 Motoare cu benzin — cu gaz • petroleu • ulei crud • gaz de pământ sîst. Diesel cu gaz aspirator în toate mărimile. Cercetarea inginerului și calculații gratis. 1602

CHEAG pentru închegarea laptelui

cu marca „ROMÂNCA” cel mai bun și făcut din rânze demiel și vitel

La cerere trimit Prețurent și îndrumare pentru folosirea Cheagului. Se capătă la 1668 **Pálfi Márton, Karánsebes**

Carol Albert

croitor pentru bărbați
 == SIBIU ==
 strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul seu depozit de **Stofe indigene și străine** pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu conștient și neescepționabil.

Inseratele
 numai atunci au valoare mare, dacă sã răspundesc pretenziunii, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă deosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. . . . Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOIA POPORULUI”. . . .

Linia Holland-America Rotterdam
 Societate de vapoare Nederlandã-Americanã
 Firmã protocolată în Ungaria.
 În fiecare săptămână circulare între Rotterdam - Newjork - Kanada 1526
 Cancelaria
 Budapest, VII., Thököly-út 10.

Banca generală de asigurare mutuală
„Transsylvania”
 asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
 recomandă încheierea de 767
asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
--	---	--

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!
 Dela fondarea „Transsylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață	„	5.635,328-12
În total a fost la Transsylv. asig. pe viață	„	12.067,702-—
vania la 31 Dec. 1913 (asig. de foc	„	144.436,366-—
Capital de fondare și rezerve	„	2.696,458-—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.
 Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger
 casă de cumpărare de primul rang
 SIBIU, Strada Ciznădiei
 — Palatul comandei de corp —

Pentru dame mantaua, bluse, rochii, jupe, poane, capoate

Pentru domni raglane, haine complete, pantaloni, mantaua de ploaie, gileturi moderne

== Specialitate ==
 în haine pentru băieți și fetițe 1073

■ În interesul propriu să cercetați acest depozit ■

500.000 de pași
 poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratıs reparez orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 500

GEORGE LIMPEDE
 SIBIU
 Piața Brânzel Nr. 9

KOLLARIT „Collarit”
 LEADERPAPPE, GIPSPAPPE, GEBÜCKELPAPPE, GEBÜCKELBLECHPAPPE

Papa de piele
 Imbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.
 Cea mai bună papă de acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.
 Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperte vechi cu șindilie. Nu trebuie vâpsită, nici spălată. Se poate căpăta la

Ioan D. Bărsan
 prăvălie de fier în Sălăște (Szelistye, Szebenmegye). 1061

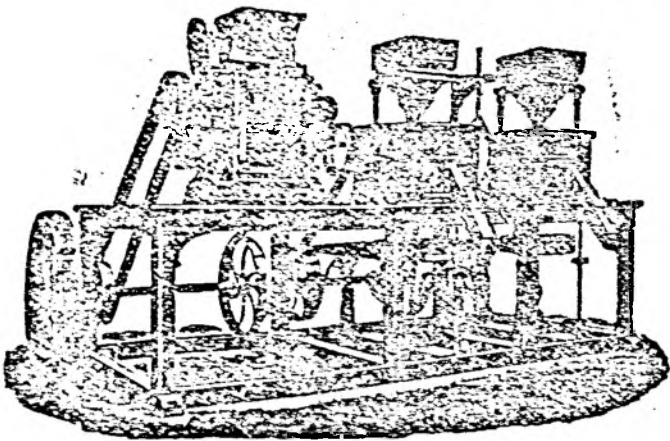
Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot, de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc. 7311

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

SAM. WAGNER, Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier Sibiu-Nagyszeben, Târgul fânului Nr. 1

Atențiune! 1596
 Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat fână, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un câvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).
 În bogată și bine asortată sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.
 Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea celui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.
 Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.
 Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.
 Cataloge se trimit gratis și franco.

Cafea

cu 50% mai ieftină

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un isăcuț de probă (5 chilograme) se trimite pe lângă prețul de 10 coroane, jumătate punct teiu de primul rang cor. 2- foarte cu rambursă.

A. SAPERESCU 1650
Export de cafea și teiu. Tiszabogdány 356

Medicii
declară ca cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramelle

pectorale

cu cel „3 brazi”.

Milioane de persoane le folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât.

6100 atestate de la medici și privați, întărite prin autoritatea publică, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani, se capătă în toate farmaciile și în cele mai multe drogerii și unde se află plăcatele.

Binecunoscutele resturi de Moravia

Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma

J. Ingrowitzer Webwarenerzeugung
JOSEF MASIK
in INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste stole de lână (Loden) sunt o marfă minunată pentru revânzătorii, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereți oferte.

MOBILE

lucrate solid și conștiențios

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU - NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru tinere nou căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură la com. întreg

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălzăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”

Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anolimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:	Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
	Pentru copii, mărimea . . .	20 25 — K 3 4
	„ „ „ „ . . .	25 28 — „ 4 5
	„ „ „ „ . . .	29 34 — „ 5 7
Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!	Păpuți de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . .	
	Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . .	4—14
	Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichs . . .	7—
	Ghete în Chevreaux sau Box:	
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri	K 9-50	
„ „ „ „ bumbi sau Ideal . . .	10—	
„ „ „ „ Kobrak . . .	14—	
„ „ „ „ Oslaria . . .	12—	
„ „ „ „ formă americană . . .	13—	
„ „ „ „ formă americană, cu bumbi și băieri . . .	16—	
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . .	20—	

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni. —
Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorhelu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000—
Portofel de cambii	„ 17,700.000—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0** după termenul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și assignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile Institutului.

Direcțiunea.

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupens și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite cualități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinel tăiate pentru femei, bărbați și copii. Brandsohlkipsen și diferite bucați de tălpi căzute. Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor Pftlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vițat de vachs,

Piel orepte de vachs, Boxpftlinge, Mastboxe, Roxcall, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de onie în fărbi diverse. Căptușeli de onie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcaie de gumă.

Diverse lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (toțe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide! Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

„Compagnie Generale Transatlantique”

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repesi

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-lér 15

La comanda delă orice firme, despre totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în **„Foaia Poporului”** ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!